

LASTENSUOJELUN
KEHITTÄMISYHTEISÖ

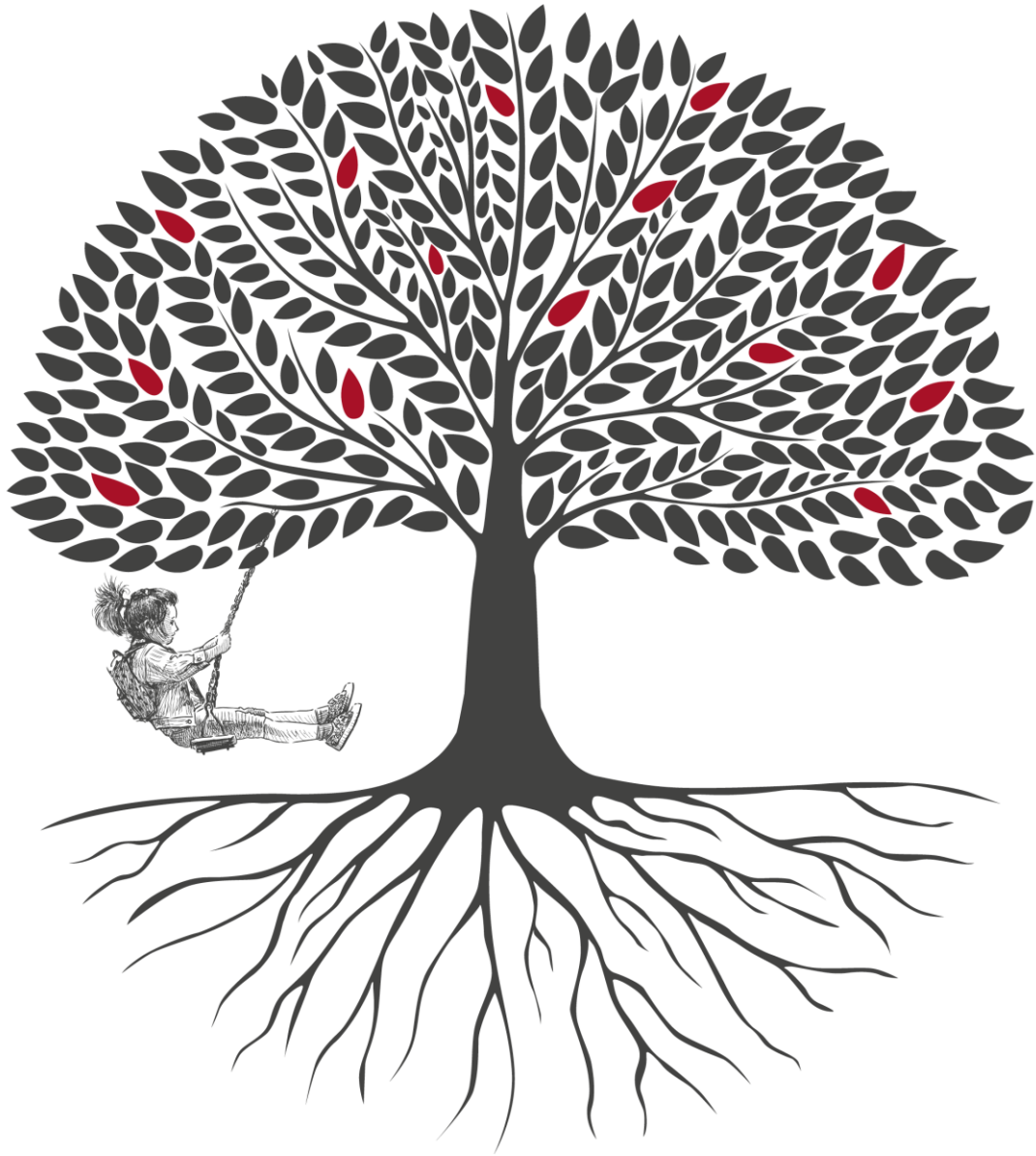
Toimintasuunnitelma

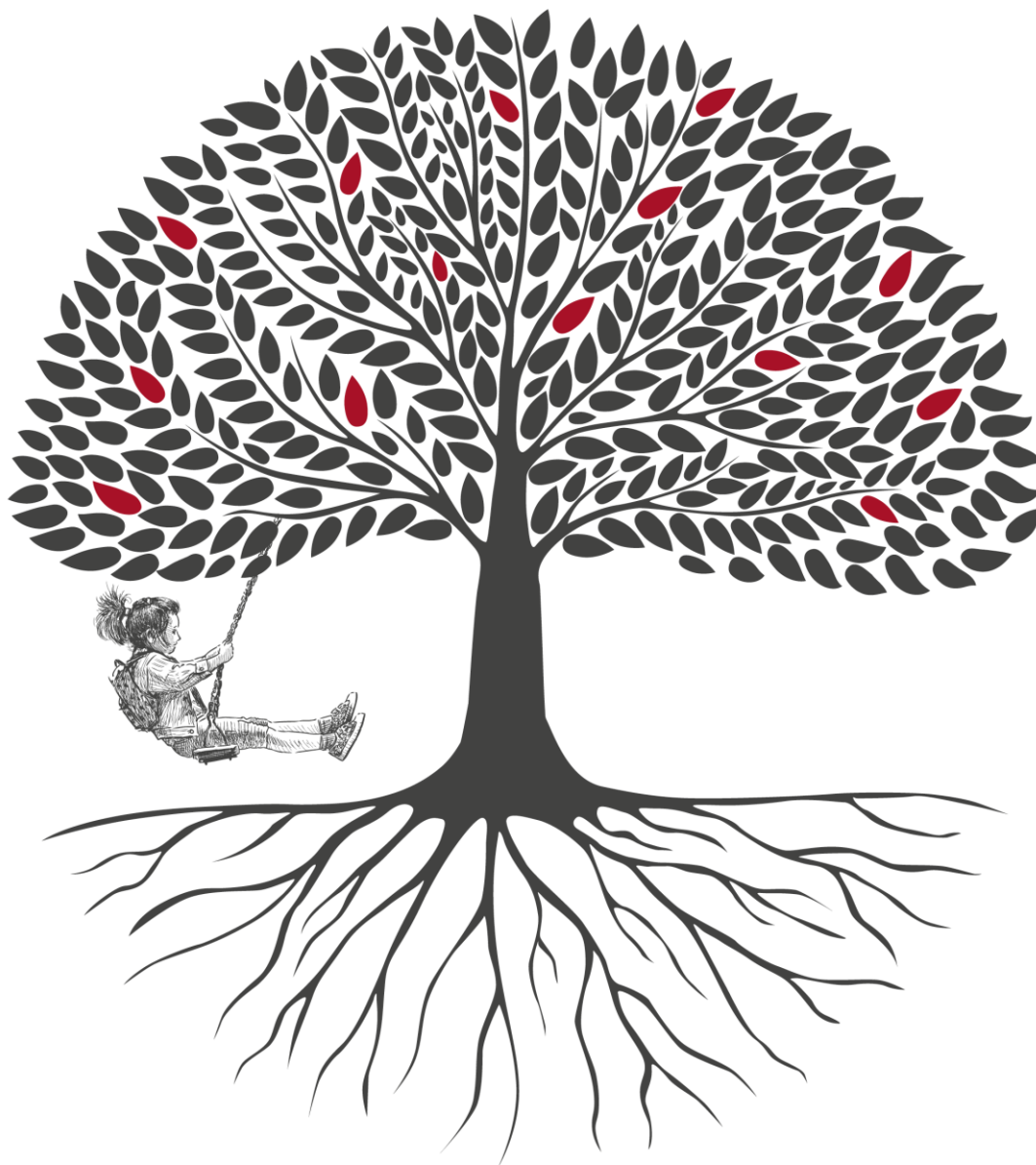
2023

SISÄLLYSLUETTELO

TOIMINTAVUOSI 2023	4
MONITOIMIJAINEN LASTENSUOJELU	7
STEA-avustuksella tehtävä lastensuojelun sijaishuollon kehittäminen (Kohdennettu avustus Ak 3).....	8
Oman toiminnan tuotoilla tehtävä koulutus ja kehittäminen.....	11
SISUKAS-toiminta varhaiskasvatuksessa ja koulussa, tukea sijaishuollossa asuvien kouluvalmiuksiin ja mielen hyvinvointiin	13
OSALLISUUS JA KOKEMUSASIAINTUNTIJUUS	17
Lasten tiimi	18
3–5-vuotiaat lapset, Kirahvitoiminta	18
6–12-vuotiaat lapset, Salapoliisitoiminta	19
Nuoret 13–25-vuotiaat	20
LANUKO	23
Nuorten Turvasatama	24
Hatkassa – Sijaishuoltopaikasta luvatta poistuminen ja sinne palaamatta jättäminen	28
VAIKUTTAMISTOIMINTA	30
KANSAINVÄLINEN TOIMINTA	33
TOIMINNAN TUKI	35
TALOUS JA HALLINTO	40

TOIMINTAVUOSI 2023

Globaalien kriisien ja epävarmuuden jatkuessa myös vuonna 2023 on uskallettava elää arkea, pitää huolta läheisistä, auttaa hädässä olevia sekä uudistua vahvistuakseen. Koronapandemian heikentyminen mahdollistaa avoimen vuorovaikutuksen sekä kanssakäymisen kasvokkain, joten paluu ”normaaliin”, luottamusta lisäävään vuorovaikutukseen on mahdollista. Ukrainan sodan jatkuessa lastensuojelutyön tarve lisääntyy myös Suomessa. Maahan tulee lapsiperheitä, mutta myös lastensuojelun tarpeessa olevia lapsia ja nuoria. Koronan aikana heikentyneet yhteydet ja palvelukatkokset lapsiperheisiin näkyvät jo nyt lisääntyvinä lastensuojelutarpeina kunnissamme ja jatkossa myös aloittavilla hyvinvointialueilla.

Hyvinvointialueiden käynnistyminen 1.1.2023 luo uudenlaisia mahdollisuuksia lisätä lastensuojelun vaikuttavuutta. Palvelujen tuottaminen 21 hyvinvointialueella antaa selkeämmän mahdollisuuden kehittää ja arvioida niitä suhteessa yli 300 kuntatoimijaan. Sijaishuollossa elävien lasten arki on kuitenkin arkea myös kuntien palveluissa, kuten esimerkiksi koulussa ja varhaiskasvatuksessa. Erityisiksi riskeiksi voivatkin aktivoitua yhteistyön ongelmat ja puutteet hyvinvointialueen ja kuntien välillä. Onko kunnille riittävästi hyötyä ihmisten ongelmien ennaltaehkäisemisestä, kun budjettivastuu raskaimmista korjaavista palveluista on hyvinvointialueilla?

Kehitetyt uudet verkko-oppimisympäristöt ovat tärkeä lisä kestäväen kehityksen ja yhdenvertaisen osallisuuden mahdollistajina myös Pesäpuussa. Pesäpuu aktivoi yhteistyötä hyvinvointialueiden kanssa toiminta- ja koulutusesitteillä jo toimintavuotena 2022, ja työtä jatketaan vuonna 2023 kumppanuustapaamisten ja kehittämis-yhteistyön mahdollistamiseksi. Pesäpuun roolia ja mahdollisuuksia TKKI-, eli koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa on kirkastettava, ja yhteistyötä esimerkiksi sosiaalialan osaamiskeskusten kanssa on hyvä jatkaa. Nykyiset kuntayhtymien sijaishuollon kehittämis- ja palveluyksiköt ovat tärkeä yhteistyökumppani jatkossakin niiden jatkaessa hyvinvointialueen lastensuojelupalveluissa. Yhteistyötä kuntien kanssa on myös jatkettava lastensuojelun yhdyspintatyön kehittämiseksi.

Lastensuojelun toimintaympäristön haasteet eivät ole väistymässä nopeasti. Koronapandemian vaikutukset tulevat heijastumaan pitkälle aikavälille ja ne kohdistuvat voimakkaimmin heikossa asemassa oleviin ihmisiin. Ratkaisuja kaivataan erityisesti sijaishuollon ja mielenterveyspalvelujen tarpeen kasvuun ja sijaishuollon vaikuttavuuden lisäämiseen. Vaikuttamistyötä tuleeikin tehdä muun muassa lastensuojelulainsäädännön uudistamiseksi sekä lapsistrategian toimeenpanon varmistamiseksi.

Systeemisessä ajattelussa kaikki lastensuojelun vaiheet ja toiminnot vaikuttavat toisiinsa, ja siksi olisi uskallettava kehittää palvelukokonaisuutta aina asiakkaaksi tulosta palveluiden järjestämiseen ja jälkihuoltoon. Lastensuojelun asiakkailla on paljon vahvuuksia, ja jatkossa olisi hyvä keskittyä nykyistä enemmän pärjäävyyden ja resilienssin nostamiseksi työn keskiöön. Ongelmien korostaminen on vahvistanut entisestään lasten ja koko toimialan negatiivista leimaa, mikä estää myös työntekijöiden saamista lastensuojelun palveluihin. Lastensuojelun ja sen sijaishuollon onnistuminen edellyttää ajattelua yhteisövaikuttavuudesta ja yhteisen ymmärryksen

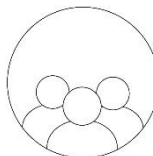
lisäämisestä. Nykyinen järjestelmä ei mahdollista riittävää vuoropuhelua toimijoiden kesken, vaan lisää kilpailua ja osaoptimointia.

Syksyn 2022 ja kevään 2023 aikana Pesäpuu uudistaa strategiansa sekä arvioi nykyisen organisaation kehittämistä suhteessa uuden strategian tavoitteisiin. On selvää, että useat toiminnot tulevat jatkumaan nykyisten hankesitoumusten kautta.

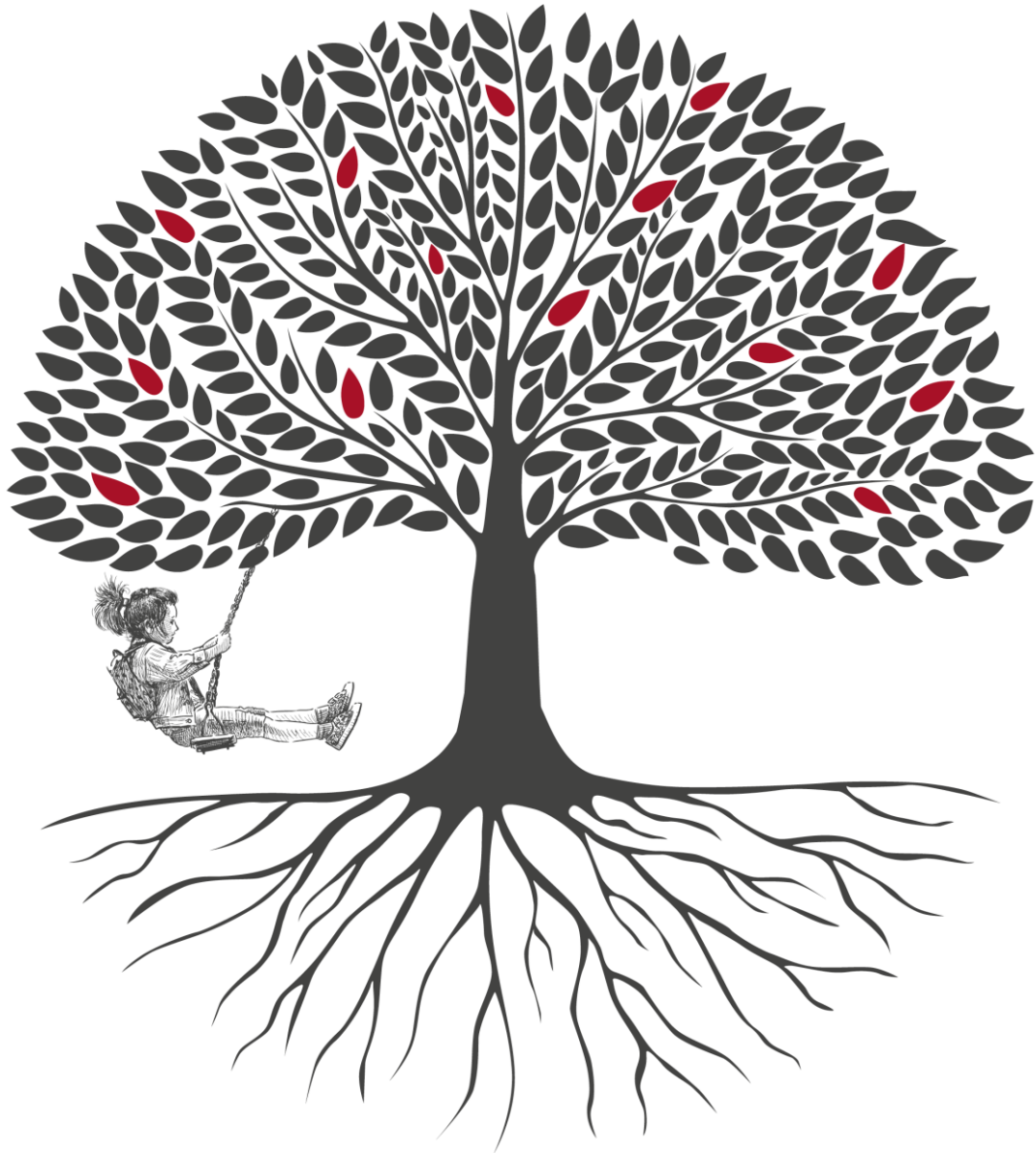
Hanketoiminnoista UP2US- ja X-ketju-hankkeet päättyvät. SISUKAS-toimintaan, Perhehoidon ja lastensuojelun laadun kehittämiseen, Lasten ja nuorten kehittämistoimintaan sekä yleisavustukseen haemme toiminta-avustuksen jatkoa. Nykyisistä kehittämishankkeista jatkuvat Hatkassa- ja Kirahvit-hankkeet.

Uusina kehittämistoimintoina aloittavat vertaisväkivallan ehkäisy, Euroopan sosiaalirahaston (ESR) koordinoitihankkeen osatoteutus lastensuojelun kehittämiseen sekä pienten vauvojen osallisuushanke, mikäli rahoituksia näille hankkeille myönnetään. Pesäpuu suunnittelee ja hakee toimintavuotena myös hanketta ESR:n teemaan 5 (heikoimmassa asemassa olevien osallisuuden edistäminen) liittyen, ja uuden strategian mukaisesti mahdollisesti muitakin hankkeita eri rahoituslähteistä.

Toimintaympäristön haasteissakin Pesäpuun vahvuus on ollut ja tulee olemaan lastensuojelun kehittäminen kumppanuudessa. Yhdessä tekemisen perustana on vahva lapsilähtöisyys ja moniäänisyyden vaaliminen. Kehittämistoiminnassa on huolehdittava erityisesti toimijoiden välisen luottamuksen syntymisestä.

Kehittämishankkeidemme vaikuttavuuden mittaamista ja juurruttamista on kehitettävä edelleen, jotta osaamme suunnata toimintaa sekä varmistaa rahoituksen jatkuvuutta. Pesäpuun vaikuttavuus ja onnistuminen ovat vahvasti kytköksissä sen henkilöstön osaamiseen ja työhyvinvointiin sekä kykyyn uudistaa lastensuojelua lasten ja nuorten hyvinvointia lisääväksi.

MONITOIMIJAINEN LASTENSUOJELU

STEA-avustuksella tehtävä lastensuojelun sijaishuollon kehittäminen (Kohdennettu avustus Ak 3)

Pitkä koronapandemian aika on vaikuttanut monin tavoin lapsiin, nuoriin, vanhempiin, perhehoitajiin sekä lastensuojelun työntekijöihin. Psyykkisen tuen sekä tunnetyöskentelyn tarve on kasvanut. Tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden edistäminen on ajankohtaista.

Uudet hyvinvointialueet aloittavat toimintansa tammikuussa 2023. Hyvinvointialueiden rakentuminen lastensuojelun osalta on muotoutumisvaiheessa. Se vaikuttaa kuntien mahdollisuuksiin osallistua kumppanina pitkäjännitteisen kehittämistyön suunnitteluun ja toteuttamiseen. Alueilla tulee olemaan koulutustarpeita henkilöstön osaamisen turvaamisessa.

Vuonna 2023 pyritään vahvistamaan tunne- ja vuorovaikutusosaamista sijaishuollon arjessa sekä lisäämään trauman ja ylisukupolvisten ongelmien ymmärtämistä ja ennaltaehkäisyä läheissijoituksissa. Tavoitteena on vahvistaa perhehoitajan ja perhehoidon työntekijän hyvää yhteistyötä sekä mallintaa perhehoitajien sijaisten valmennusmalli. Sijaishuollon kehittämistyön perustana ovat lapsen tarpeet ja yhdessä toimiminen eri osapuolten ja toimijoiden kesken.

Verkkovälitteisesti järjestetyt tilaisuudet ovat mahdollistaneet toimijoiden laajemman ja turvallisen osallistumisen ympäri Suomea koronapandemian aikana. Palautteet läsnäoloon perustuvista koulutuksista sekä kehittäjäryhmistä ovat sisältäneet arvioita, että käsiteltävien teemojen omaksuminen paranee kasvotusten ollessa, koska vuorovaikutus muiden osallistujien kanssa syvenee ja vilkastuu verkkovälitteiseen toteutukseen verrattuna.

Kehittämistyötä tehdään yhdessä toisten järjestöjen, kuntien ja palveluntuottajien, sijaishuollon eri toimijoiden sekä kokemusasiantuntijoiden kanssa. Yhteistyötä tehdään Pesäpuun eri tiimien kanssa. Tiimi suunnittelee ja järjestää verkostoyhteistyötä, jonka tavoitteena on, että tieto, hyvät käytännöt ja kokemukset leviävät sijaishuollossa.

Tunnetyöskentelyn kehittäminen sijaishuollossa

Lastensuojeluyksiköiden työntekijöiden mukaan laitoshoidon arjesta puuttuu työskentelymalleja, joiden avulla he itse saavat tukea ja menetelmiä tunne- ja vuorovaikutustyöskentelyyn sijoitettujen lasten kanssa. Kiintymyskeskeinen vuorovaikutus ja mentalisaation harjoittelu arjessa tukevat sekä lasten että aikuisten hyvinvointia.

Palautteen perusteella perhehoitoon kehitetty työskentelymalli tunne- ja vuorovaikutustyöskentelyyn ei sovellu kaikilta osin laitoshoidossa olevien lasten ja työntekijöiden tarpeisiin. Vuonna 2023 kehitetään ryhmämuotoista tunne- ja vuorovaikutustyöskentelyä

laitoshoitoon. Tarvetta on ilmennyt myös kehittää menetelmää soveltuvaksi yksilökohtaiseen työskentelyyn.

Laitoshoidon työntekijöille järjestetään kuusi kehittäjätapaaamista, joissa kehitetään tunne- ja vuorovaikutustyöskentelyä. Kehittäjätapaaamisissa lähdetään liikkeelle laitoshoidon arjen kokemuksista, ja niissä kehitetään sekä ryhmä- että yksilökohtaista työskentelyä. Työntekijät kokeilevat menetelmiä heille tuttujen nuorten kanssa. Ryhmä- ja yksilökohtaista työskentelyä kehitetään nuorilta ja työntekijöiltä saadun palautteen ja kokemusten perusteella. Tuloksista kirjoitetaan työskentelyä tukevaa materiaalia.

Vuonna 2023 järjestetään avoin koulutus tunne- ja vuorovaikutustyöskentelyryhmien ohjaajille. Koulutuksessa harjoitellaan mentalisaatiota, eli omien ja toisen ihmisen ajatusten ja tunteiden tunnistamista ja niiden erottamista toisistaan. Osallistujat harjoittelevat kiintymyskeskeistä vuorovaikutusta, joka auttaa erityisesti lapsia, joilla on taustassaan kiintymyssuhdetraumoja tai turvattomuuden kokemuksia. Koulutuksen käyneet ryhmäohjaajat järjestävät tunne- ja vuorovaikutustyöskentelyryhmiä perhehoidossa.

Tunne- ja vuorovaikutustyöskentelyn ohjaajille järjestetään työkokous.

Läheiset perhehoitajina – tuki ja identiteetti

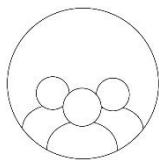

Läheissijaisvanhempien mahdollisuudessa saada riittävä valmennus ennen päätöstä perhehoitajuudesta on alueellisia eroja. Samoin sijoituksen aikainen tuki vaihtelee. Lapsen edun mukainen läheissijoitusratkaisu edellyttää suunnitelmallista ja eri osapuolet yhdistävää arviointia. Valmennuksen tulee antaa tietoa lastensuojelusta ja perhehoitajuudesta. Pesäpuun ylläpitämä perhekohtaisen valmentamisen malli antaa rakenteen yhteiseen arviointiin ja valmentamiseen tilanteissa, joissa ryhmävalmennus ei ole mahdollista.

Kehittämistyötä tehdään yhdessä kunta- ja järjestökumppaneiden kanssa, jotta tieto ja hyvät käytännöt leviävät. Vuonna 2023 jatketaan kehittäjäryhmissä läheissijaisvanhemman hyvän tuen elementtien tutkimista sekä sitä, miten voidaan vahvistaa läheissijaisvanhemman perhehoitajan identiteettiä. Yhteistyökumppanina kehittäjäryhmän osalta on Jyväskylän kaupungin sijaishuolto. Kehittäjäryhmään kutsutaan läheissijaisvanhempia sekä lapsen asioista vastaavia sosiaalityöntekijöitä ja/tai sijaishuollon työntekijöitä. Loppuvuodesta kutsutaan avoimeen verkossa kokoontuvaan vertaistuelliseen kehittäjäryhmään läheissijaisvanhempina toimivia. Kehittäjäryhmistä saatua tietoa levitetään verkossa ja asiantutijatapaaamisissa. Läheissijoituksissa kasvaneiden kokemusasiantuntijoiden kanssa tehdään kehittämis yhteistyötä, jotta myös heidän näkökulmastaan voidaan tutkia asiaa.

Yhteistyössä Ak 4 -alaisen Salapoliisitoiminnan kanssa järjestetään Salapoliisipäivä, jossa yhdessä läheissijoituksessa olevien lasten ja heidän läheissijaisvanhempiensa kanssa voidaan tutkia arjen osallisuutta ja sijaisvanhemman roolia osallisuuden tukemisessa.

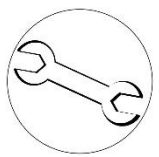
Yhteistyössä Perhehoitoliiton kanssa järjestetään perhehoidon toimijoille ja läheissijaisvanhempana toimiville työkokouspäivä, jonka aiheena on läheissijaisvanhemman identiteetti ja perhehoitajan asema.

Perhehoitoliiton kanssa tehdään yhteistä vaikuttamistyötä, jotta tieto ja hyvät käytännöt leviävät ja jotta läheissijoitusten määrää ja laatua voidaan edistää. Traumatietoisuus ja ylisukupolvisten ongelmien tunnistaminen ovat keskeisiä teemoja. Yksilöllinen ja tarvittava tuki näiden teemojen käsittelemiseen on tärkeää, jotta voidaan ehkäistä ennakkoimattomia sijoitusten katkeamisia. Tietoisuuden lisäämisellä vaikutetaan palvelunjärjestäjien kehittämistyöhön.

Läheissijoitusten valmisteluun ja arviointiin sekä valmentamiseen liittyvää työskentelymallia koulutetaan järjestämällä kaksipäiväinen koulutus. Kouluttajaparina on läheissijaisvanhempi. Osaamisen lisäämisellä edistetään kaikkien läheissijaisvanhemmiksi ryhtyvien mahdollisuutta saada ennakovalmennus. Samalla edistetään läheissijoitusten tasavertaisuutta muuhun perhehoitoon nähden tunnistaen samalla sen erityispiirteet.

Yhteistyön rakentaminen perhehoidossa

Kehittämistyön tavoitteena on testata työskentelytapoja, joilla yhteistyötä rakennetaan perhehoidon arkityössä. Perhehoitajat ja perhehoidon työntekijät tutkivat ja harjoittelevat yhdessä luottamusta vahvistavan ja toimivan yhteistyön elementtejä.

Perhehoidon erityispiirteitä ovat esimerkiksi julkisen ja yksityisen alueen lomittuminen sekä yksilölliset perhekäsitykset. Luottamuksen rakentuminen ja vastavuoroisuus yhteistyössä sekä selkeästi avatut roolit ja tehtävät tukevat sijoituksen onnistumista perhehoidossa. Yhteistyön rakentamisen elementit eivät näy perhehoidon rakenteissa, vaan yhteistyötä saatetaan pitää itsestäänselvyytenä. Toimiva yhteistyö ennaltaehkäisee sijoitusten ennakkoimattomia katkeamisia ja varmistaa lapsen tarpeiden huomioimista.

Vuonna 2023 työskennellään perhehoitajan ja perhehoidon työntekijän yhteistyön alkuvaiheen teemojen parissa. Vuoden alussa analysoidaan syksyllä 2022 tehty kehittämisyhteistyö Helsingin kaupungin perhehoidon kanssa. Alkuvaiheen yhteistyön rakentumisen elementtejä tutkitaan muiden perhehoitoa tuottavien tahojen kanssa tapaamisissa, joita järjestetään kuusi. Työskentelyn pohjalta kirjoitetaan materiaali.

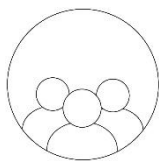
Perhehoitajien sijaisten valmennus

Perhehoitajien sijaisina toimivien valmennusta on kehitetty yhteistyössä Oulun kaupungin ja Pelastakaa Lapset Keski-Suomen aluetoimiston sekä sijaisina jo toimineiden kanssa. Oulun kaupunki pilotoi valmennusmateriaalia, ja pilottiryhmien kokemukset ovat olleet merkittäviä materiaalin kehittämisessä. Tavoite oli saada valmentajien käyttöön valmis materiaali vuoden 2022 loppuun mennessä, mutta koronapandemia viivästytti pilottiryhmien järjestämistä. Myös

materiaalin muokkaamiseen meni arvioitua enemmän aikaa. Sijaisten valmentajille tarkoitetun pilottikoulutuksen järjestäminen siirtyi vuoden 2023 puolelle.

Koulutus järjestetään hybridimallilla, jossa hyödynnetään etäopiskelussa verkkokoulutus-alustaa, ja sen lisäksi on yksi lähiopetuspäivä. Pilottikoulutuksia järjestetään kaksi. Koulutukseen kutsutaan osallistumaan perhehoidon työntekijöitä ja sijaisena toimivia sekä perhehoitajia. Pilottikoulutuksen kokemukset ja palautetieto huomioidaan valmentajan materiaaliin ennen sen levittämistä.

Yhteistyötä verkostoissa

Järjestämme yhdessä Pelastakaa Lasten ja Perhehoitoliiton kanssa lastensuojelun perhehoidon alueellisia asiantuntijatapaamisia vuosittain Etelä-Suomessa, Väli-Suomessa ja Pohjois-Suomessa. Tapaamisten tavoitteena on koota perhehoidon toimijat yhteen keskustelemaan ajankohtaisista lastensuojelun teemoista sekä jakamaan hyviä käytäntöjä.

Pesäpuu kutsuu koolle perhehoidon palveluntuottajia pyöreän pöydän keskusteluihin 2–3 kertaa vuodessa. Tapaamisten tavoitteena on edistää perhehoidon toimintaedellytyksiä, nostaa keskusteluun ajankohtaisia teemoja sekä tehdä kannanottoja.

Perhehoitoliitto ja Pesäpuu järjestävät vuonna 2023 Valtakunnalliset perhehoidon päivät. Olemme Pesäpuussa mukana päivien suunnittelussa, teemme työpajaehdotuksen sekä osallistumme tilaisuuteen.

Kehittämistyön tueksi tehdään järjestö- ja hankeyhteistyötä sekä kotimaassa että ulkomailla. Vuonna 2023 osallistutaan kansainväliseen konferenssiin.

Kehittämistyön arvioimiseksi ja suuntaamiseksi kerätään palautetietoa tapahtumissa ja kyselyillä.

Oman toiminnan tuotoilla tehtävä koulutus ja kehittäminen

Pesäpuu vastaa Suomessa sijais- tai adoptiovanhemmuutta harkitsevien PRIDE-valmennuksen kehittämisestä, materiaalien ylläpidosta ja PRIDE-valmentajien kouluttamisesta. Vuonna 2023 järjestetään kysynnän takia myös ruotsinkielinen valmentajakoulutus.

Oman toiminnan tuotoilla järjestetään lapsilähtöisen palvelutarpeen arvioinnin ja lastensuojelun Pysäkki-arviointimallin koulutuksia. Lisäksi toteutetaan lastensuojelun edunvalvontaa sekä osallistutaan moniammatilliseen asiantuntijaryhmään Etelä-Savossa.

PRIDE-valmentajakoulutukset ja valmentajien tuki

Pesäpuu toteuttaa PRIDE-valmentajakoulutusta ja valmentajien tukea sekä ylläpitää ja uudistaa valmennusmateriaalia. Perheiden ja perhehoidon monimuotoistuminen näkyvät PRIDE-valmennuksen sekä perhehoidon tuen ja yhteistyön kehittämisessä.

Yhteistyössä valmentajien ja valmennusta toteuttavien organisaatioiden kanssa valmentajakoulutusta ja valmennusta kehitetään vastaamaan perhehoidon tarpeita. PRIDE-valmentajien kouluttamisen lisäksi tavoitteena on valmentajien osaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen tarjoamalla täydennyskoulutusta ja muuta tukea.

PRIDE-valmentajakoulutukset toteutetaan työparilla, jonka muodostavat sijais-/adoptiovanhempi ja sosiaalityöntekijä. Koulutuksen pituus on yhteensä 12 päivää. Valmentajakoulutuksia aloitetaan vuonna 2023 kaksi. Tämän lisäksi valmentajille järjestetään työkokouspäivä verkkototeutuksena.

Toteutetaan ruotsinkielinen PRIDE-valmentajakoulutus. Kouluttajina toimivat ruotsinkieliset freelancer-kouluttajat. Opas sijais- ja adoptiovanhemman valmiuksiin eli PRIDE-kirja käännetään englanniksi.

Vuonna 2023 tehdään suunnitelma nuoruusikäisten perhehoidon tuen ja koulutuksen kehittämiseksi.

Mitä on sijaissisaruus? -koulutusta järjestetään kysynnän mukaan kerran vuonna 2023.

Verkostoitumista ja PRIDE-valmentajien keskinäistä vuoropuhelua edistetään nostamalla PRIDE-valmennusta esiin sosiaalisessa mediassa ja muussa viestinnässä. Valmentajien verkostoitumista edistetään työkokouksessa, valmentajien extranetissä ja Facebook-ryhmässä.

Lyhytaikaisen perhehoidon kouluttamistyöstä huolehtii Pelastakaa Lapset ry. Pesäpuu ry vastaa materiaalin myynnistä.

PRIDE-toimikunta kokoontuu kerran vuodessa. Se edistää Pesäpuun, Perhehoitoliiton ja Pelastakaa Lasten yhteistyötä perhehoidon kehittämisessä.

Lastensuojelun arviointikoulutukset

Lapsilähtöiseen palvelutarpeen arviointiin ja lastensuojelun vaativiin arviointeihin on työskentelymallit. Näihin perustuvaa koulutusta sekä kehittämisprosesseja toteutetaan yhdessä sosiaalihuollon sekä avo- ja sijaishuollon toimijoiden kanssa.

Lapsilähtöiseen palvelutarpeen arviointiin liittyvää verkkovälitteistä, kolmipäiväistä koulutusta järjestetään kerran vuonna 2023.

Lastensuojelun viisipäiväistä arviointikoulutusta järjestetään kerran vuonna 2023. Koulutus järjestetään lähiopetuksena. Arviointikoulutuksen yhteydessä päivitetään Kuka minusta huolehtii -

opas, ja siihen sisällytetään perheen jälleenyhdistämistä koskevaa tietoa. Kouluttajaparina on freelancer-kouluttaja.

Tarvittaessa molempia koulutuksia voidaan järjestää avointen koulutusten lisäksi myös tilauskoulutuksina.

Lastensuojelun edunvalvonta

Lastensuojelun edunvalvontaa tehdään 1–2 lapsen kanssa. Edunvalvonnan kautta tuleva kokemus antaa tietoa lastensuojelun kipupisteistä sekä monialaisen työn toimivuudesta.

Moniammatillinen asiantuntijatyöryhmä

Etelä-Savon alueen lastensuojelun moniammatillisen asiantuntijaryhmän jäsenenä osallistutaan kuukausittain kokouksiin.

SISUKAS-toiminta varhaiskasvatuksessa ja koulussa, tukea sijaishuollossa asuvien kouluvalmiuksiin ja mielen hyvinvointiin

Sisukas-toiminta

Sisukas on strukturoitu, systeeminen toimintamalli sijoitettujen lasten ja nuorten koulunkäynnin ja hyvinvoinnin tukemiseen sekä syrjäytymisen ehkäisyyn yli sektorirajojen. Menetelmä perustuu ruotsalaiseen Skolfam-malliin ja se on mukana Kasvun tuki -portaalissa tutkitusti vaikuttavana menetelmänä. Interventiossa oppilaiden tuen tarpeet kartoitetaan ja kaksivuotinen oppimisen tuki ja seuranta käynnistetään. Osana interventiota sijaishuollossa kasvavien selviytymiskykyä vahvistetaan Älyä tunteet -toiminnan avulla.

Älyä tunteet -menetelmä

Älyä tunteet on psyykkisen ensiavun materiaali lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin sekä tunne- ja itsesääätelytaitojen vahvistamiseen. Menetelmä perustuu kognitiiviseen käyttäytymisterapiaan, joka on tutkitusti tehokas apukeino lasten ja nuorten psyykkiseen oireiluun. Haavoittavista kokemuksista selviytyminen edellyttää resilienssin, eli joustavan palautumiskyvyn vahvistamista, jota edesauttaa kyky käsitellä ja säädellä tunteita. Menetelmä hyödyttää kaikkia lapsia ja nuoria.

Valtakunnallinen koordinointi

Pesäpuu koordinoi valtakunnallisesti Sisukas-toimintaa sekä sijoitettujen lasten koulunkäynnin monialaisia verkostoja. Sisukas-toimintaa on levitetty ja siihen liittyvää osaamista vahvistettu yhdeksässä maakunnassa. Maaperää toiminnalle on luotu yhteistyössä sekä valtakunnallisen lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelman (LAPE) että vaativan erityisen tuen VIP-verkoston kanssa. Toiminta on yhteiskehittämisen tuloksena vakiintunut Jyväskylässä ja Porissa rakenteisiin sekä laajentunut alakouluikäisistä, perhehoitoon sijoitetuista oppilaista laitoksiin ja yläkouluun.

Rakenteilla on Sisukas-toimijoiden ja -tiimien valtakunnallinen verkosto yhtenäisten toimintatapojen sekä laadun ja vaikuttavuuden varmistamiseksi. Sisukas koordinoi verkostoa, jatkokehittää, ylläpitää materiaalia sekä järjestää koulutusta ja tapaamisia.

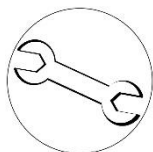
Sisukas-toiminnan juurruttaminen

MindMe – koulu kuuluu kaikille -koulutus- ja kehittämisprosessien myötä tietoisuus sijoitettujen lasten hyvinvoinnin ja koulunkäynnin tukemisesta sekä monialaisen yhteistyön tiivistämisestä on lisääntynyt. Sisukas-toiminnan jalkautumista kuntiin ja hyvinvointialueille jatketaan kumppanuuskehittämällä.

Sisukas-toiminta juurrutetaan vuonna 2023 Varsinais-Suomeen (Kaarina, Paimio ja Sauvo) kumppanina Tulevaisuuden SoTe -keskuskehittämisohjelma. Vaikuttamistyö toteutetaan sitouttamalla johto ja sidosryhmät, fasilitoimalla paikallista kehittämistyötä ja kouluttamalla monialaiset toimijat verkkopohjaisen Sisukas-prosessin avulla.

Lisäksi käynnistetään yhteistyö Vanhempainliiton kutsumana Chillisti mukana! -hankkeen kanssa toisella asteella opiskelevien tukemiseksi. Toteutetaan koulutusiltoja oppilaitoshenkilöstölle sekä nuorten työpaja pilottioppilaitoksille pääkaupunkiseudulla.

Pikku-Sisukas-mallin kehittäminen

Pikku-Sisukas-mallia kehitetään varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen kumppaneina Jyväskylän kaupunki sekä Satakunnan ja Varsinais-Suomen Tulevaisuuden SoTe -keskuskehittäminen. Tavoitteena on vahvistaa henkilöstön osaamista, kirkastaa palvelupolku ja yhtenäistää toimintatavat varhaiskasvatuksen ja lastensuojelun yhdyspinnoilla. Pilotoidaan verkkopohjainen koulutus ammattilaisille Jyväskylässä, Porissa ja Turussa. Kehittämisen tueksi kootun monialaisen ohjausryhmän toiminta jatkuu.

Vaikuttamistyö

Vaikuttamistyötä jatketaan vakiintuneessa OKM:n nimeämässä VIP-verkostossa, valtakunnallisessa Sijoitetut-teemaryhmässä sekä STM:n Tulevaisuuden SoTe -keskuskehittämisessä. Kytkeydytään hyvinvointialueisiin sekä kehitteillä olevaan OT-, eli osaamis- ja tukikeskustoimintaan. Päättävänä on sijoitettujen lasten osallisuuden ja koulutuksellisen tasa-arvon edistäminen sekä systemisen työtteen vahvistaminen koulun ja lastensuojelun yhdyspinnoilla.

Care Day

Care Day on valtakunnallinen sijaishuollon juhlapäivä. Sisukas tarjoaa valtakunnallisen verkko-oppituntimateriaalin lastensuojelusta yläkouluille osallisuuden ja myönteisen lastensuojelutietoisuuden lisäämiseksi sekä lasten leimaamisen vähentämiseksi. Tarkoitus on kehittää vähitellen valtakunnallinen oppimateriaali. Lisäksi tuotetaan toimintatuokiomateriaalia lastensuojelusta suoraan lapsille Jyväskylän ja Porin pilottipäiväkodeille sijaishuollon juhlapäivää varten.

Valtakunnallinen koulutustoiminta

Valtakunnallista koulutustoimintaa ja osaamisen vahvistamista jatketaan. Tietoa sijoitettujen lasten koulunkäynnin erityiskysymyksistä, SISUKAS-mallista ja Älyä tunteet -materiaaleista levitetään valtakunnallisesti webinaarien, puheenvuorojen, työpajojen, koulutusten, messujen sekä median avulla. Pidetään esillä sijaishuollossa asuvien oikeuksia tasavertaiseen mahdollisuuteen kouluttautua ja saada tarvitsemaansa tukea asumispaikasta riippumatta.

Nostetaan sijoitettujen lasten ja nuorten sekä sijaisvanhempien kokemusääniä päättäjien ja monialaisten toimijoiden tietoisuuteen. Toimitaan aktiivisesti lapsilähtöisten toimintatapojen ja monialaisen yhteistyön vahvistamiseksi sekä tarjotaan alueellinen monialainen kehittämisfoorumi ja työkaluja yhdyspintatyöhön, kun lastensuojelu ja oppilashuolto siirtyvät hyvinvointialueille, ja opetuksen järjestäminen jää kuntiin.

Muuta

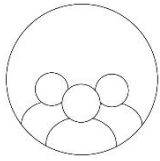
Päivitetään verkkosivujen materiaalipankkia ja tuotetaan uutta digitaalista materiaalia.

Tiivistä Pohjoismaista yhteistyötä jatketaan. Osallistutaan pohjoismaiseen yhteistyöhön ja Skolfam-verkoston toimintaan.

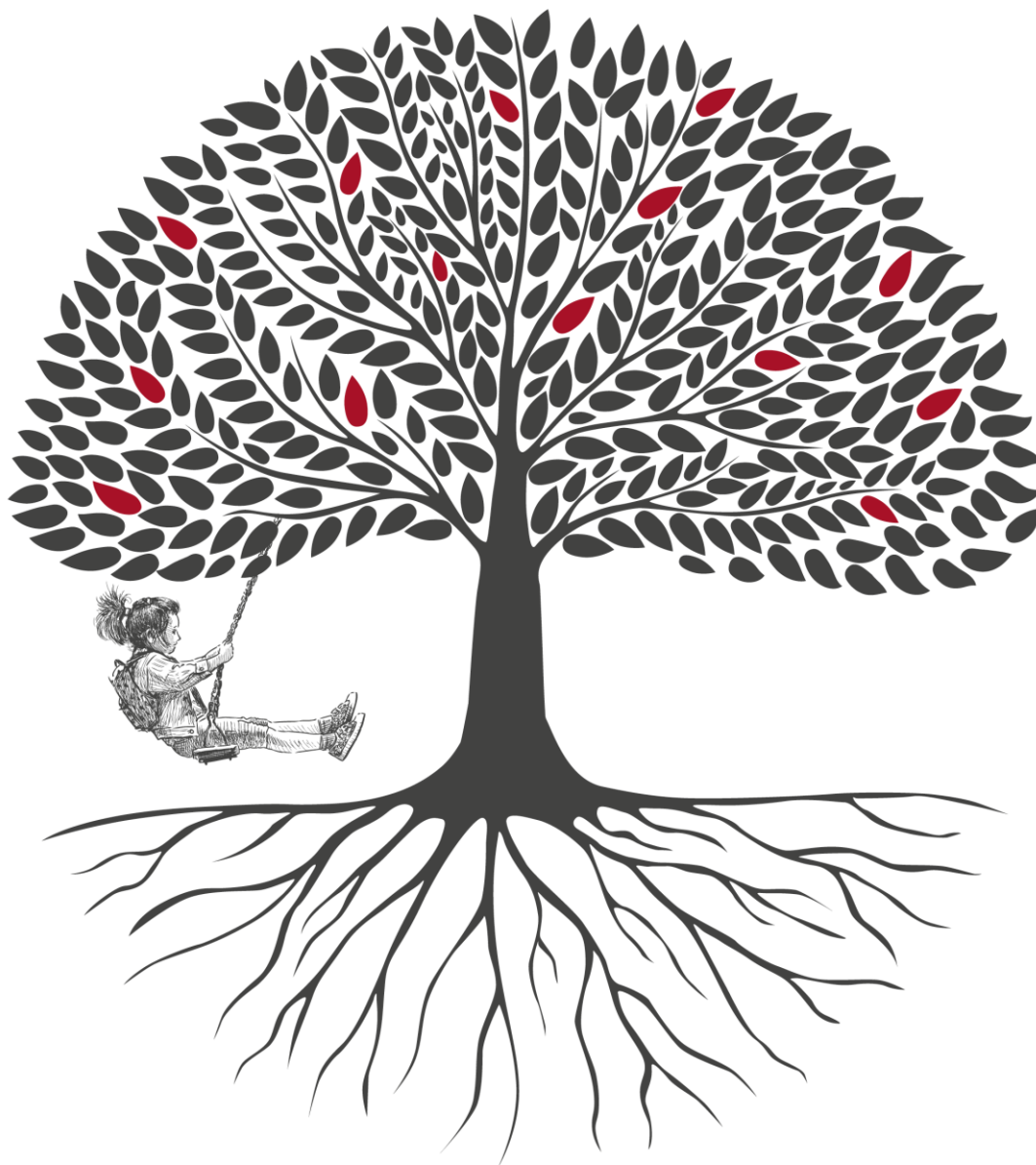
Tehdään tutkimusyhteistyötä.

Älyä tunteet -menetelmää tarjotaan arvioitavaksi Kasvun tuki -portaaliin.

Resurssit

3 työntekijän työpanos. Toimintoon haetaan STEA:n Ak-jatkorahoitusta 3 työntekijälle vuosille 2023–24.

OSALLISUUS JA KOKEMUSASIAINTUNTIJUUS

Lasten tiimi

Toimintavuoden tarkoitus on edelleen pitää yllä pientenkin lasten oikeutta osallisuuteen ja kokemusasiantuntijatoimintaan. Lapset ovat toimintamme pääkohderyhmä sekä toimintamme lähtökohta. Toimintavuonna aiomme pitää esillä onnistumisia lasten kanssa tehdystä kehittämistyöstä sekä lisätä toimintamme tunnettuutta.

Olemme hakenneet lasten tiimille uutta STEA-hanketta koskien vauvojen ja taaperoiden osallisuutta lyhytaikaisessa sijoituksessa ja perhehoidossa. Rahoitus selviää joulukuussa 2022.

3–5-vuotiaat lapset, Kirahvitoiminta

Vuosien 2020–2023 aikana tapahtuvan kehittämistyön tavoitteena on ollut pienen lapsen mielipiteen ja kokemusten kuulemisen lisääminen sekä lastensuojelun toimijoiden osaamisen vahvistaminen sijaishuollon muutoskohdissa. Olemme paneutuneet erityisesti pienen lapsen mielipiteen selvittämisen haasteisiin sekä lyhytaikaisen sijoituksen tuomiin erityiskysymyksiin lasten osallisuuden näkökulmasta.

Kirahvitoiminnan hankerahoitus päättyy kesäkuussa 2023.

Kevään 2023 tärkeänä painopisteenä on tehdyn kehittämistyön juurruttaminen ja levittäminen kouluttamalla.

Panostamme myös uusien kehitettyjen työvälineiden markkinointiin.

Lisäksi teemme hankekumppaneille vaikuttavuuskyselyt sekä kirjoitamme hankkeen loppuraportin.

Kevät 2023

Kehittämistyössä syntyneiden oppien ja toiminnallisten välineiden juurruttaminen, levittäminen ja kouluttaminen

- 1–2 koulutusta lapsen mielipiteen selvittämisen malliin
- 1–2 täydennyskoulutusta lapsen turvallisesta osallisuudesta sijaishuollon muutoskohdissa
- Lapsi näkyväksi tiimin rakenteissa -valmennusprosessi (yhteistyössä Kirahvit, Salapoliisit ja nuoret)
- Vaikuttamistyö: puheenvuorot, some-viestintä, blogi ja työvälineiden ja tuotosten esittelytilaisuudet
- Hankkeen arviointikyselyt ja loppuraportti
- Välineteamsit

Syksy 2023, mikäli saadaan rahoitusta:

- Pienten lasten kanssa tehtävän työn vaikuttavuuspilotti yhteistyössä Salapoliisitoiminnan ja Nuorten toiminnan kanssa
- Kirahviryhmä uuden kumppanin kanssa
- Koulutusta alle kouluikäisten lasten kanssa tehtävään työhön

6–12-vuotiaat lapset, Salapoliisitoiminta

Salapoliisitoiminta on 6–12-vuotiaille lastensuojelun asiakkaille suunnattua lastensuojelun kehittämis- ja vaikuttamistoimintaa, jossa lapset ovat osoittaneet niin halukkuutensa, rohkeutensa kuin kyvykkyytensä olla mukana. Toiminnassa: 1. Lapset tuottavat tietoa, 2. Tieto dokumentoidaan ja jaennetaan sekä 3. Tieto välitetään päätöksenteon/lastensuojelun kehittämisen tueksi.

Salapoliisitoiminnan tavoitteet vuodelle 2023

Vahvistetaan lasten osallisuutta Salapoliisitoiminnan avulla monipuolisesti lastensuojelussa. Salapoliisitoiminnan kehittäminen jatkuu nykyisten ja uusien kumppaneiden kanssa. Jatkamme Salapoliisitoiminnan kehittämistä laitoshoidon aiempien sekä yhden uuden laitoshumppanin kanssa. Kehittämistyön tuloksena syntyy materiaalia laitoshoidon.

Jatkamme tiivistä yhteistyötä eri kunta- ja järjestökumppanien kanssa ympäri Suomen. Juurrutamme Salapoliisitoimintaa sekä tuemme yhteistyökumppaneiden ja muiden toimijoiden järjestämää Salapoliisitoimintaa kouluttamalla, konsultoimalla ja rohkaisemalla heitä tarpeen mukaan.

Koordinoimme Salapoliisitoiminnan ystäväverkoston toimintaa, joka kokoontuu vuoden aikana kaksi kertaa. Lisäksi kokoamme tarpeen mukaan pienempiä niin kutsuttuja työrukkasia kehittämisen tueksi.

Jatkamme Salapoliisitoiminnassa lasten kanssa kehitettyjen työvälineiden markkinointia, levittämistä ja juurruttamista.

Kehittäminen lasten kanssa

- Salapoliisiprosessi yhden uuden laitousyksikön tai vastaanottoperhetoiminnan kanssa
- Salapoliisi-yhteistyötä Pelastakaa Lapset ry:n kanssa lapsen oikeuksista
- Salapoliisiryhmä yhdelle uudelle hyvinvointialueelle
- Salapoliisitoimintaa läheissijoituksissa oleville lapsille yhteistyössä Pesäpuun perhehoidon tiimin kanssa
- Lasten kanssa työskentelyn vaikuttavuusprojekti yhteistyössä nuorten tiimin ja Kirahvityön kanssa

Koulutukset

- Salapoliisi Mäyrä yksilötyössä, 1–2 krt
- Salapoliisikoulutukset kehittäjäryhmien käynnistämiseen 1–2 kpl, jotka tapahtuvat osana Salapoliisiprosesseja

Vaikuttamistyö

- Artikkelit, blogit, puheenvuorot
- Verkostotyö: Salapoliisitoimijoiden ystäväverkoston koordinointi ja kehittäjäryhmä 2–3 krt
- Vaikuttamiskampanjan suunnittelu vuodelle 2024 yhteistyössä Pelastakaa Lapset ry:n kanssa
- Elämäntarinakirjojen webinaari (Mäyrän ja mun elämä – lapsen oma elämäntarinakirja sekä Elämän mittaisella matkalla -elämäntarinakirja)

Tuotokset

- Mahdollinen lisäpakka Mäyrän auttamispeliin
- Salapoliisitoiminnan esite läheisille
- Kahdet Salapoliisiuutiset
- Kirjalliset koonnit Salapoliisiprosesseista

Nuoret 13–25-vuotiaat

Vuonna 2023 nuorten kanssa tehtävän kehittämistyön kärkinä ovat kehittäjäryhmätoiminnan käynnistäminen, Nuorten foorumien järjestäminen kumppanien kanssa, nuorten kanssa työskentelyyn suunnattujen välineiden kehittäminen, nuorten kanssa työskentelyn vaikuttavuuden arvioinnin kehittäminen uuden alueen kanssa sekä vertaisarvioinnin valmennusmallin kehittäminen ja kokoaminen.

Voima Vaikuttaa! -kokemusasiantuntijaverkosto jatkaa toimintaansa. Verkostossa on mukana noin kaksikymmentä nuorten kehittäjäryhmää ympäri Suomen.

Tiivistä yhteistyötä tehdään Pesäpuun muiden hankkeiden, kuten Nuorten Turvasataman, Yhdessä aikuisuuteen – Elämässä eteenpäin (YEE) -jälkihuollon kehittämishankkeen sekä uuden LANUKO-hankkeen kanssa. Vuonna 2023 uusia yhteistyökumppaneita etsitään aktiivisesti hyvinvointialueilta. Hyvinvointialueet eivät ole vielä organisoituneet niin, että mahdollinen kumppani olisi ehditty toimintasuunnitelmaan nimetä. Lisäksi yhteistyötä tehdään Voima Vaikuttaa! -verkoston kehittäjäryhmien ja niiden taustajärjestöjen kanssa.

Nuorten tekemä kehittämistyö

Vuoden 2023 tavoitteena on vahvistaa nuorilta nuorille tehtävää kehittämistyötä kokoamalla jälleen toiminnan tueksi nuorista koostuva kehittäjäryhmä. Lisäksi aiomme kuulla nuoria matalalla kynnyksellä foorumeissa, joissa nuorilla on mahdollisuus tulla kuulluiksi heidän näkökulmastaan tärkeistä teemoista lastensuojelussa sekä kartoittaa lastensuojelussa nuorten näkökulmasta esiintyviä kehittämiskohtia. Nuorten tuottamaa tietoa välitetään lastensuojelussa ammattilaisille ja päättäjille.

Työvälineiden ja -menetelmien käytön kehittäminen

Toisena tavoitteena on vahvistaa ammattilaisten osaamista nuorten kanssa työskentelyyn käytettävien työvälineiden ja työmenetelmien kanssa. Lisäksi tavoitteena on kerätä systemaattisemmin tietoa välineiden toimivuudesta niin nuorten kuin työntekijöiden näkökulmasta.

Yhteistyö

Uuden kumppanin kanssa toteutuvan yhteistyön myötä pyrimme tukemaan alueen nuorten ja työntekijöiden välistä vuorovaikutusta ja siten edistämään nuorten oikeutta saada heitä hyödyttävää tietoa osallisuuden tueksi sekä lisätä heidän kokemuksiaan kuulluksi tulemisesta.

Kokemusasiantuntijuus

Pyrimme lisäämään tietoisuutta kokemusasiantuntijuuteen liittyvistä hyvistä käytänteistä ja eettisistä toimintatavoista Muutosvoimaa!-koulutusten sekä puheenvuorojen ja muun vaikuttamistyön avulla, jotta lastensuojelun kokemusta omaavia nuoria pääsee mukaan kehittämis- ja vaikuttamistoimintaan eettisesti kestävällä ja turvallisella tavalla. Lisäksi keräämme tietoa sekä mallinnamme edellytyksiä kokemusasiantuntijataustaisten nuorten työllistymisen sekä nuorten työelämässä pärjäämisen tueksi.

Käynnistämme nuorille suunnatun kehittäjäryhmän, joka kokoontuu 1–2 kertaa kuukaudessa.

Järjestämme toimintavuonna Muutosvoimaa!-koulutuksen nuorten kokemusasiantuntijuudesta lastensuojelussa tai Työkaluja nuorten kohtaamiseen – nuorten kanssa työskentelyn koulutuksen.

Järjestämme Voima Vaikuttaa! -verkoston ryhmille kohtaamisia verkossa sekä olemme tukena valtakunnallisen verkostofoorumin järjestämisessä verkostoon kuuluvan kehittäjäryhmän kanssa.

Käynnistämme toimintavuonna yhteistyön uuden alueen kanssa, jossa kokeilemme ja kehitämme yhdessä nuorten kanssa työskentelyn välineitä ja työmenetelmiä sekä mittaamme niiden vaikuttavuutta.

VALTTI-vertaisarviointi

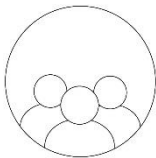
Vertaisarvioinnin kehittämistä jatketaan yhdessä Keski-Suomen hyvinvointialueen ja Sankarit-kehittäjäryhmän sekä muiden valmennettujen vertaisarvioitsijoiden kanssa. Vertaisarvioitsijoiden valmiuksia vahvistetaan järjestämällä täydennyskoulutus liittyen erityisryhmien vertaisarviointiin. Lisäksi järjestetään vertaisarvioitsijakoulutus sekä jatketaan valmennusmateriaalien työstämistä mallinnuksen tueksi. Vertaisarviointi-prosessia mallinnetaan ja prosessin eri vaiheet kirjoitetaan oppaaksi.

Vuonna 2023 tavoitteena on edelleen toteuttaa vertaisarviointeja Keski-Suomen hyvinvointialueella kuudessa yksikössä alueen valvontakoordinaattorin kanssa yhteistyössä sekä Pesäpuun koordinoimana valtakunnallisesti seitsemässä eri sijaishuoltoyksikössä.

Tavoitteena on myös kehittää VALTTI-vertaisarviointia osaksi hyvinvointialueiden toimintaa.

Vertaisarvioinnin mallintamiselle haetaan erillistä rahoitusta Päivikki ja Sakari Sohlberg -säätiöltä, jotta VALTTI-vertaisarviointi-mallia voidaan edelleen kehittää sekä levittää ja juurruttaa osaksi hyvinvointialueiden toimintaa.

Resurssit

Työntekijäresurssiin haetaan STEA:lta lisäystä niin, että jatkossa toiminnassa olisi 100 prosentin resurssilla kehittämisspäällikkö sekä 90 prosentin asiantuntijaresurssi, joista toinen tai molemmat olisivat kokemustaustaisia. Lisäksi nuoria palkataan projektiluontoisesti erilaisiin tehtäviin.

Yhdessä aikuisuuteen – Elämässä Eteenpäin (YEE)

Pesäpuu ry jatkaa osana Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) koordinoimaa valtakunnallista Yhdessä aikuisuuteen – Elämässä Eteenpäin (YEE) -hanketta. YEE-hanke tukee lastensuojelun jälkihuoltoon sekä kotoutumislain mukaisiin tukipalveluihin oikeutettujen nuorten oikeuksien toteutumista. Hanketta ovat mukana toteuttamassa myös Diakonissalaitos, SeAMK sekä SONet BOTNIA.

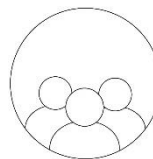
Tuleva toimintavuosi on hankkeen viimeinen. Hanke päättyy keväällä 2023.

Vuonna 2023 toimintamme keskittyy aiempien vuosien toiminnan analysointiin ja raportointiin.

Toteutamme hankkeen arviointia kokemusasiantuntijoiden kanssa osallisuuden näkökulmasta ja olemme tuottamassa tietoa myös hankkeen loppuraporttiin.

Resurssit

Työntekijätiimiin kuuluu projektikoordinaattori 30 prosentin ja kolme kokemustaustaista asiantuntijaa 10 prosentin työosuudella.

LANUKO

LANUKO, Lasten ja nuorten turvaverkkoja tulevaisuuteen -koordinaatiohankkeen tavoitteena on edistää lastensuojelun asiakkaana olevien nuorten ja heidän perheidensä oikeuksien toteutumista, hyvinvointia ja pärjäävyyttä sekä turvata lasten ja nuorten kasvu ja kehitys uudistamalla ja parantamalla heidän saamaansa tukea, palveluja ja niiden vaikuttavuutta strategisten tavoitteiden linjassa.

Hankkeen toteuttajina ovat Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Lastensuojelun keskusliitto sekä Pesäpuu ry. LANUKO perustaa toimintansa yhteiskehittämiseen STM:n, ELY-keskusten, alueilla rahoitettavien ESR TL 5.1:n Nuorten turvaverkkoja tulevaisuuteen -aluehankkeiden sekä sidosryhmien kanssa. Kehittämistyöllä vaikutetaan yli 12-vuotiaiden ja aikuistuvien nuorten sekä heidän perheidensä tuen ja palveluiden parantamiseksi.

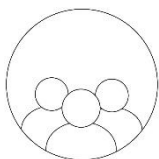
Hankkeen käynnistäminen

Vuonna 2023 toimintana on rekrytoida hankkeen työntekijät, käynnistää hankkeen tueksi jo aiempaa kokemusta kokemusasiantuntijuudesta omaavista nuorista ja nuorista aikuisista koostuva kehittäjäryhmä, olla mukana luomassa erilaisia yhteiskehittämisen prosesseja sekä kerätä ja tuottaa tietoa kansallisen lastensuojelulain kokonaisuudistuksen tueksi.

Kehittämisyhteisö verkkoon

Lisäksi kevätkaudella rakennetaan verkkoon ESR 5.1. -toimintalinjan tulevilla hankkeissa oleville nuorille kokemusasiantuntijoille ja kehittämisessä mukana oleville asiakkaille yhteinen kehittämis-yhteisö, jonka tavoitteena on tarjota tietoa ja tukea sekä mentoroida ja mahdollistaa vertaisuutta nuorten välillä hankekauden aikana. Verkkoyhteisö avataan syksyllä 2023.

Resurssit

Resursseina yksi 80 prosentin kehittämisspäällikkö ja yksi 50 prosentin asiantuntija.

Nuorten Turvasatama

Nuorten Turvasatama – Verkkovälitteisen tuen, vertaistuen ja osallistumismuotojen kehittäminen lastensuojelun asiakkaina olevien ja olleiden ihmisten hyvinvoinnin vahvistamiseksi on STEA:n rahoittama 3-vuotinen hanke (kevät 2021–kevät 2024). Hankkeen tavoitteena on vähentää lastensuojelusta kokemusta omaavien nuorten yksinäisyyttä, lisätä hyvinvointia, vahvistaa osallisuuden ja yhteisöllisyyden

kokemuksia sekä vahvistaa ammattilaisten ja päättäjien tietoa ja osaamista nuorten hyvinvointia tukevista asioista. Toiminta on aloitettu kolmen järjestön (Pesäpuu ry, Auta Lasta ry ja Osallisuuden aika ry) yhteistyönä keväällä 2020, ja hankkeen myötä sitä laajennetaan ja kehitetään.

Nuorten Turvasatama -Discord-serveri

Hankkeen toiminnan keskiössä on Nuorten Turvasatama -Discord-serveri, jossa järjestetään toimintaa noin kolme kertaa viikossa. Toimintaa järjestetään nuorten toiveiden pohjalta, ja nuoret saavat myös itse järjestää toimintaa, jossa työntekijät tarvittaessa auttavat ja tukevat. Serverillä järjestetty ohjelma voi olla esimerkiksi teemakeskusteluja, pelaamista, kokkailua ja leipomista, työpajoja ja rentoutusharjoituksia. Vuoden 2023 aikana tarkoitus on jatkaa jo hyväksi todettuja toimintamuotoja, mutta kokeilla rohkeasti myös uudenlaista ohjelmaa.

Yksityisviestit

Työntekijät tukevat nuoria serverillä myös yksityisviestein. Vuonna 2023 yksityisviesteille on suunniteltu varattavan työaika kerran viikossa, keskiviikkoisin. Yksityiskeskustelujen määrää on päädytty edellisen vuoden aikana rajaamaan yhteen päivään viikossa rajallisten resurssien vuoksi sekä kokemustaustaisten työntekijöiden hyvinvoinnin tukemiseksi. Nuoret voivat lähestyä

työntekijää viestitse kaikenlaisissa kysymyksissä ja huolissa, ja työntekijät vastaavat keskiviikkoisin työaikansa puitteissa tarjoten tietoa, kannustusta, tukea ja tarvittaessa ohjaten eteenpäin muihin palveluihin.

Asiantuntijavieraat

Turvasatamaan kutsutaan asiantuntijavierailijoita noin kerran kuukaudessa. Vierailijoita pyydetään nuorten toiveiden pohjalta ja työntekijöiden havaitsemien tarpeiden pohjalta, sekä vastataan eri toimijoilta tuleviin tarpeisiin ja pyyntöihin.

Kehittämis- ja vaikuttamistoiminta

Turvasatamassa toteutetaan myös lastensuojelun kehittämis- ja vaikuttamistyöpajoja nuorten arjesta nousseiden asioiden, ajankohtaisten ilmiöiden, sekä yhteistyökumppaneiden tarpeiden ja toiveiden pohjalta. Säännöllisempää kehittämis- ja vaikuttamistoimintaa toteutetaan Turvasataman vaikuttajaryhmässä, jonka toiminta aloitettiin keväällä 2022 ja joka kokoontuu Discordissa kerran kuukaudessa. Vaikuttajaryhmässä kokemustaustaiset työntekijät ja ryhmän nuoret pohtivat yhdessä vaikuttamisen tapoja heitä koskettavien aiheiden ympärille sekä toteuttavat erilaisia vaikuttamistempauksia, kuten esimerkiksi someviestintää, mielipidekirjoituksia ja kannanottoja.

Vapaaehtoisten nuorten moderaattoritoiminta

Vapaaehtoiset nuoret toimivat myös moderaattoreina Turvasataman Discord-serverillä. Tämä tarkoittaa sitä, että serverin nuoret käyttäjät voivat toimia vapaaehtoisina avustavissa moderoititehtävissä serverillä valvoen, että keskustelu kanavilla noudattaa turvallisemman tilan periaatteita. Vuonna 2023 moderaattoreille tarjotaan ohjausta ja tukea kerran kuussa Discordissa toteutettavien moderaattoritapaamisten muodossa. Tarvittaessa vuoden aikana järjestetään myös uusi moderaattorihaku Turvasatamaan.

Tapahtumat

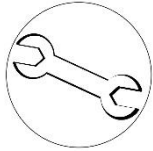
Vuoden 2023 aikana järjestetään myös neljä suurempaa tapahtumakokonaisuutta Turvasatamassa, jotka suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä nuorten kanssa. Tapahtumia on tyypillisesti järjestetty erilaisten siirtymien ja juhlapyhien aikaan, kuten esimerkiksi kesän jälkeen koulujen alettua, joulun lähettyvillä sekä sijaishuollon juhlapäivänä. Tapahtumat on yleensä toteutettu etäfestivaaleina, jolloin yhden tai kahden päivän aikana järjestetään laajasti monenlaista mukavaa, verkkovälitteistä toimintaa.

Kohti Korkeuksia -verkkomentorointi

Vuoden 2023 alkupuolella päättyy Better Futures -ohjelmasta inspiraatiota saanut Kohti korkeuksia -vertaismentorointiohjelma. Verkkovälitteisen mentorointiohjelman avulla vahvistetaan lastensuojelun sijaishuollossa asuneiden 17–25-vuotiaiden nuorten valmiuksia

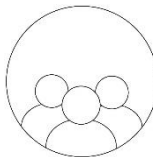
osallistua toisen asteen jälkeiseen koulutukseen. Kohti korkeuksia -mentoroinnissa syntyneistä opeista ja havainnoista pidetään lyhyt webinaari sekä tuotetaan toimintamalli.

Muuta

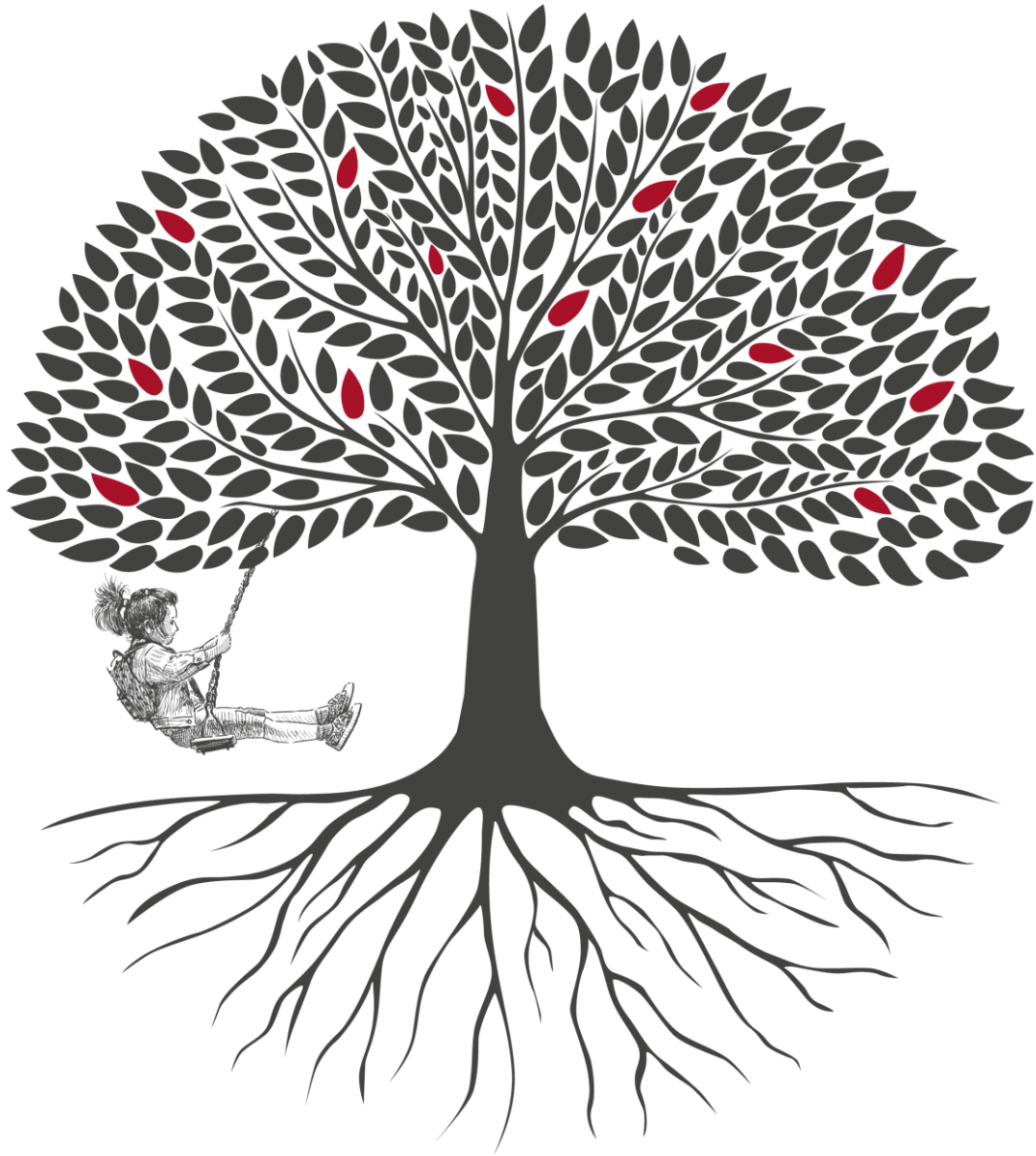

Vuonna 2023 alkaa hankkeen viimeinen kokonainen toimintavuosi, jolloin keskitytään viestimään ja kouluttamaan hankkeesta syntynyttä tietoa ja toiminnan vaikuttavuutta. Puheenvuoroja tarjotaan ahkerasti alan seminaareihin, webinaareihin ja vastaaviin. Hanketta toteuttavat järjestöt ovat myös läsnä erilaisissa työryhmissä ja yhteistyöverkostoissa, joiden avulla tietoa ja tuotettuja materiaaleja saadaan leviämään laajalle ammattilaisjoukolle. Lisäksi hankkeen työntekijät järjestävät järjestöjen muille työntekijöille temaattiset työpajat, joissa välitetään opittua tietoa järjestöjen muille tekijöille, vastataan kysymyksiin ja tuetaan heitä erilaisissa verkkovälitteiseen vuorovaikutukseen liittyvissä teemoissa. Hankkeessa tuotetaan vuoden 2023 lopulla myös loppuraportti ja loppuwebinaari.

Resurssit

Hankkeessa työskentelee vuonna 2023 neljä työntekijää kolmesta eri organisaatiosta: Pesäpuu ry:stä, Osallisuuden Aika ry:stä ja Auta Lasta ry:stä, joista kaksi kokopäiväisesti (100 %) ja kaksi osa-aikaisesti (50 %). Kolme työntekijää työskentelee Helsingissä ja yksi Oulussa.

TURVALLINEN SIAISHUOLTO

Hatkassa – Sijaishuoltopaikasta luvatta poistuminen ja sinne palaamatta jättäminen

Vuonna 2023 Hatkassa-hankkeessa työskennellään useiden laajojen prosessien parissa; vuoden 2022 aikana aloitettu kansallisen tilannekuvan luominen hatkaamisesta valmistuu alkuvuoden aikana, yhteisövaikuttavuus-toimintamallin kehittäminen ja pilotointi käynnistyy sekä hatkassa.fi-verkkosivusto julkaistaan.

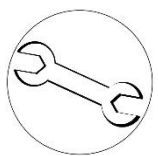
Yhteiskehittämistilaisuus ja kansallinen tilanneraportti hatkaamisesta

Vuoden 2023 alussa saatetaan loppuun vuonna 2022 aloitettu laaja tiedonmuodostus hatkaamiseen liittyen. Vuonna 2022 kyselyllä ja hieman yli kymmenessä työpajassa työstettyä tietoa hatkaamisesta syvennetään vielä alkuvuoden aikana yhteiskehittämistilaisuudessa, jonka jälkeen julkaistaan laaja ilmiötä kuvaava raportti kaikkien toimijoiden avoimesti saataville. Raportti luo kansallisen tilannekuvan hatkaamisesta ilmiönä, tietoa levitetään raportin lisäksi erilaisin puheenvuoroin ja se tukee hanketta sen muiden tavoitteiden saavuttamisessa.

Yhteisövaikuttavuuteen pohjaava toimintamalli

Vuonna 2023 toteutetaan yhteisövaikuttavuuteen pohjaavan toimintamallin yhteiskehittämisprosessi ja aloitetaan toimintamallin pilotointi. Toimintamallin kehittämisprosessissa Hatkassa-hankkeen työntekijät kutsuvat toimijat mukaan prosessiin ja varmistavat prosessin suunnitelmallisen toteutuksen. Toimintamallin pilotoinnissa hankkeen työntekijät tekevät tiivistä ja jatkuvaa yhteistyötä kaikkien siinä mukana olevien toimijoiden kanssa. Prosessia dokumentoidaan ja sen pohjalta toimintamallista tehdään kirjallinen kuvaus sekä pidetään puheenvuoroja.

hatkassa.fi-verkkosivusto

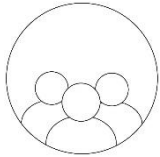

www.hatkassa.fi-verkkosivusto julkaistaan vuoden 2023 aikana. Sivustolle luodaan yhdessä nuorten kanssa sisältöjä ja toiminnallisuuksia, jotka auttavat nuoria yksin tai yhdessä ammattilaisten kanssa arvioimaan ja tunnistamaan hatkaamiseen liittyviä riskejä sekä toimimaan hatkassa olon aikana turvallisemmin. Verkkosivulle tuotettava sisältö pitää sisällään ainakin kirjoitettuja ja videomuodossa olevia kokemustarinoita hatkaamiseen liittyen lastensuojelun sijaishuollosta itsenäistyneiltä nuorilta aikuisilta. Lisäksi sivustolle kootaan hatkanneiden nuorten läheisten tarinoita kirjallisesti ja videoin, jotta hatkaamisen vaikutukset myös nuorten läheissuhteisiin ja -verkostoihin tunnistettaisiin tulevaisuudessa entistä paremmin.

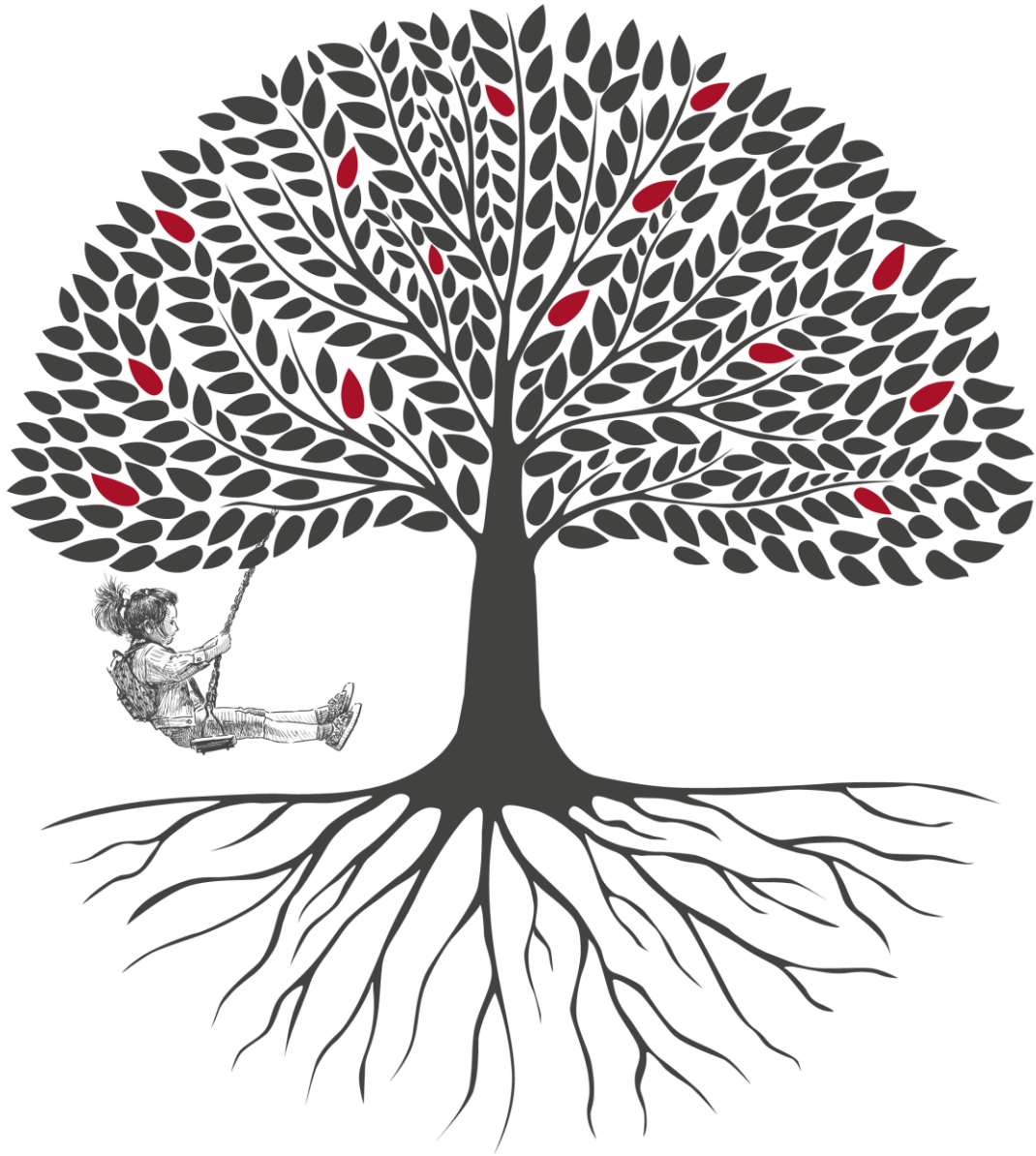
Hatkaamisilmiöstä viestiminen ja vaikuttaminen

Hankkeessa jatketaan vuoden 2023 aikana aktiivista viestintää ja vaikuttamista ilmiöön liittyen. Kaikessa hankkeessa tehtävässä työssä tavoitellaan sujuvaa, toimivaa ja toimijuutta vahvistavaa yhteistä ja vaikuttavaa työtä niin nuorten, heidän läheistensä kuin eri ammattilaisten kanssa.

Resurssit

Vuoden 2023 aikana hankkeen työntekijäresurssi on 2,25 henkilötyövuotta. Kaksi resurssia tekevät töitä 100 prosentin osuudella ja yksi 25 prosentin osuudella. Hankkeeseen on varattu 2 henkilötyövuotta, jonka ylittävä osuus katetaan vuodelta 2022 siirtyvällä avustuksella.

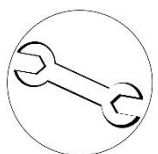
VAIKUTTAMISTOIMINTA

Pesäpuun keskeisenä tehtävänä on toimia lasten ja nuorten oikeuksien toteutumisen mahdollistajana sekä vaikuttaa erityisesti lastensuojelussa ja sen sijaishuollossa lasten ja nuorten osallisuuden, kokemusäänen ja hyvinvoinnin lisäämiseksi. Edellä mainitun toteutumista edistää se, että lapset ja nuoret ovat tietoisia oikeuksistaan ja että heidän asioistaan ja palveluistaan vastaavat aikuiset tiedostavat, haluavat, ymmärtävät ja osaavat edistää lasten oikeuksia sekä auttaa lapsia ja nuoria.

Pesäpuu on synnyttänyt valtakunnallisen nuorten Voima vaikuttaa! -kehittämiskeskustelun, joka tuottaa nuorille pidettävien foorumien avulla osallisuuden ja vertaisuuden kokemuksia, mutta myös mahdollisuuden välittää asiantuntijoille ja päättäjille kokemustietoa palvelujen kehittämiseksi. Pienten lasten kokemusääntä ja vertaisuutta vahvistetaan Salapoliisi- ja Kirahvitoiminnalla. Lasten Pieni ääni, iso asia -verkosto kokoaa kansallisesti toimijoita yhteistyöhön pienten lasten äänen voimistumiseksi ja hyvinvoinnin lisäämiseksi lastensuojelussa. Neljä kertaa vietettävä ja Pesäpuun koordinoima sijaishuollon juhlapäivä Care Day on merkittävä areena lastensuojelun sijaishuollon positiivisen mielikuvan vahvistamiseksi ja onnistumisten välittämiseksi.

Muita kehittämistyön tuloksena syntyneitä vaikuttamisteemoja ovat perhehoidon ennakoivien toimien ja hyvän perhehoidon toimintamallin edistäminen hyvinvointialueilla, tuki sijaishuollon lapsille ja nuorille varhaiskasvatuksessa ja koulussa (SISUKAS-toiminta), vuorovaikutuksen lisääminen tulevien hyvinvointialueiden ja kuntien välillä sekä lastensuojelun tarpeen arviointiosaamisen lisääminen. Lastensuojelun vertaisarviointimallia kehitetään ja toteutetaan sijaishuollon laadun, toiminnan kehittämisen ja lasten hyvinvoinnin lisäämiseksi.

Tietoa sijaishuollon kaltoinkoittelusta, kaltoinkoittelun ehkäisystä ja traumojen hoidosta edistetään X-ketju-hankkeen opeilla. Hatkassa-hanke pyrkii estämään hatkoja ja luomaan yhtenäistä toimintakulttuuria hatkoihin liittyen koko maahan.

Mahdolliset uudet kehittämishankkeiden kautta edistettävät vaikuttamistoiminnot liittyvät vauvojen (0–2 vuotta) osallisuuden edistämiseen sekä vertaisväkivallan ennaltaehkäisyyn ja hoitoon.

Vaikuttamistoiminnan perustana on Pesäpuun toiminnassa syntyvän kokemus- ja tutkimustiedon välittäminen eri toimijoille lastensuojelun ymmärryksen ja hyvinvoinnin lisäämiseksi kohderyhmissä. Lastensuojelun vaikuttavuuden lisääntyminen edellyttää toimijoiden vuorovaikutuksen lisääntymistä sekä suunnitelmallista toimintaa lasten parhaaksi.

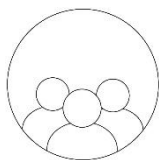
Lapsilähtöisyyttä edistetään vahvistamalla lastensuojelun asiakkaina olevien lasten ja nuorten osallistumismahdollisuuksia sekä kehittämällä lapsilähtöisiä työmenetelmiä ja -välineitä. Pesäpuu käyttää entistä enemmän vaikuttamistyönsä välineenä asiakkailta kerättyä kokemustietoa.

Pesäpuu haluaa lasten hyvinvoinnin kiinnittyvän sosiaalisten investointien näkökulmaan, jolloin ratkaisevaa on katsoa nykyhetkeä pidemmälle ja nähdä lapset ja nuoret voimavarana sekä tukea heitä pitkäjänteisesti. Samalla, kun palvelut yhdenvertaistuvat, on tärkeää toimia yksilöllisesti.

Vaikuttamistyöllä pyritään lisäämään:

- lasten, nuorten, perheiden ja työntekijöiden hyvinvointia lastensuojelussa
- lastensuojelun laatua ja vaikuttavuutta
- kumppanuutta lastensuojelussa
- verkostoja ja yhteistyötä vaikuttavuuden lisäämiseksi
- asiakkailta kerättyä kokemustietoa, selvityksiä ja tutkimusta
- lastensuojelun positiivista mielikuvaa

Vuonna 2023 Pesäpuu keskittyy kansallisessa vaikuttamistyössään lastensuojelulain kokonaisuudistuksen edistämiseen, lapsistrategian toimeenpanon varmistamiseen, sijaishuollossa elävien lasten arjen hyvinvoinnin edistämiseen, lasten ja nuorten osallisuuden rakenteiden kehittämiseen hyvinvointialueilla sekä lastensuojelutoimijoiden yhteistyön ja vuorovaikutuksen lisäämiseen. EU-tason yhteistyötä tehdään Barnahus-toimintamallin jalkauttamiseksi ja lapsille suunnatun materiaalin tuottamiseksi Suomessa.

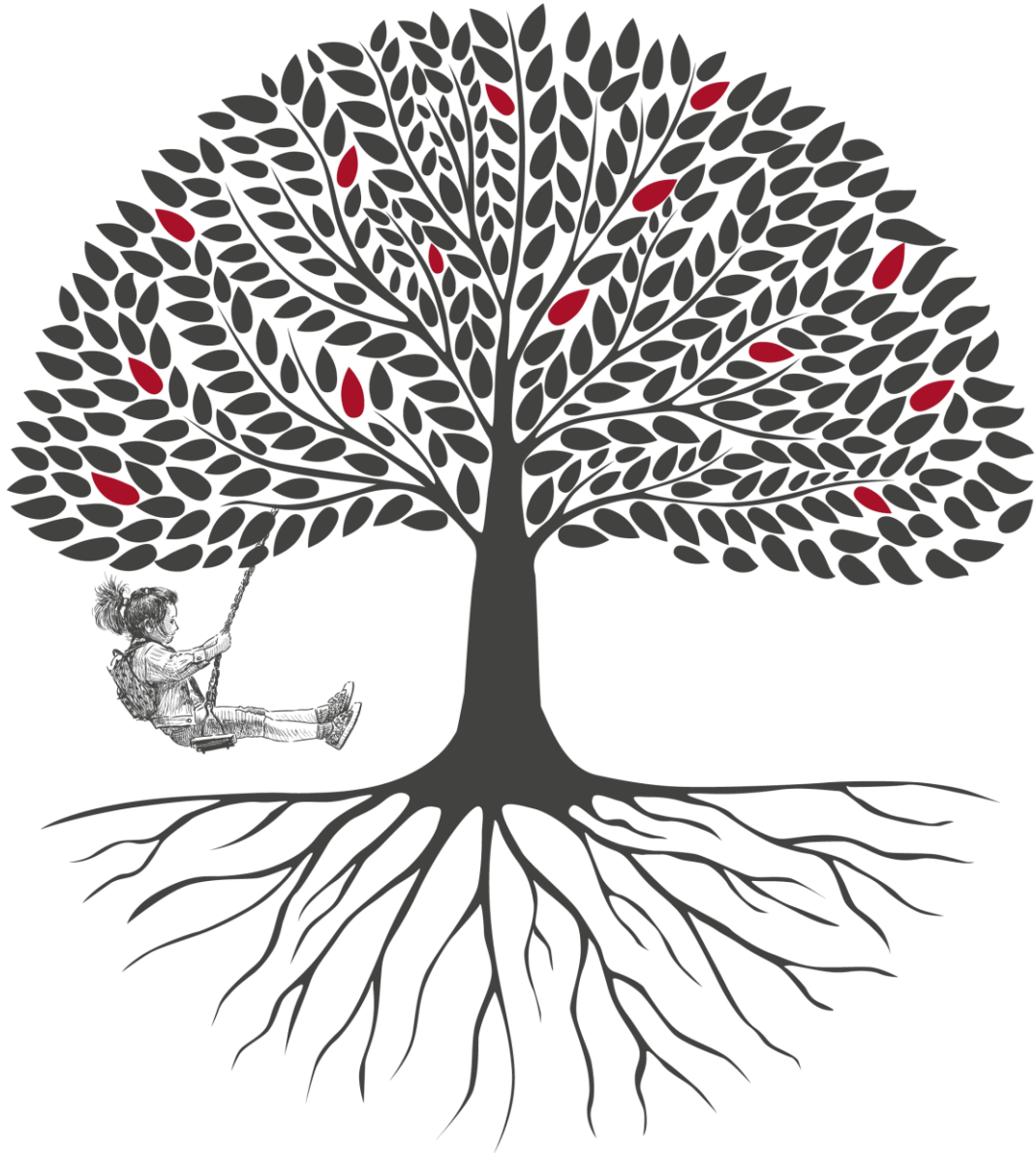

Kaikessa Pesäpuun kehittämis- ja vaikuttamistyössä hyödynnetään kokemusasiantuntijoina lapsia, nuoria, läheisiä ja vanhempia sekä heidän kokemuksiaan. Viestejä nostetaan päättäjille ja kentän toimijoille laadukkaan lastensuojelun edistämiseksi. Kohderyhminä ovat muun muassa eri ministeriöt, THL, kunnat ja hyvinvointialueet. Vaikuttamistyötä tehdään yhdessä muun muassa Lastensuojelun Keskusliiton kanssa antamalla lausuntoja ja kannanottoja sekä Pesäpuun koordinoimissa verkostoissa ja tapahtumissa yhdessä kumppaneiden kanssa, VIP- ja OT-verkostoissa sekä sosiaali- ja terveysministeriön erikseen asettamissa työryhmissä.

Lastensuojelun sijaishuollon tutkimuksen edistämiseksi Pesäpuu keskittyy toimimaan työelämälähtöisten tutkimusaiheiden välittäjänä yliopistoille. Pesäpuulla ei itsellään ole tutkimusvaroja, mutta tarvittaessa aktivoidumme rahoitushakemusten tekemiseen säätiöille tai muille tutkimuksia rahoittaville tahoille.

Pesäpuun ja kumppaneiden vaikuttavaksi todistettuja ja koettuja toimintamalleja juurrutetaan rakenteisiin ja pysyväksi toiminnaksi hyvinvointialueilla ja kunnissa sekä palveluntuottajien toimintaan. Juurruttamista tehdään koulutusten, seminaarien ja valmennusten avulla. Pesäpuu viestii kehittämisestä sähköisen uutiskirjeen, sosiaalisen median, tiedotteiden sekä kotisivujen kautta. Pesäpuu tukee lapsia ja nuoria kokemuksen jakajina ja varmistaa, että he saavat osakseen eettisesti kestävää kohtelua. Hyvänä työkaluna toimii muun muassa Pesäpuun toimittama eettistä ohjeistusta sisältävä kokemusasiantuntijaopas. Kehitetyistä työmenetelmistä, niistä saadusta palautteesta sekä uusista materiaaleista kirjoitetaan artikkeleita, joita tarjotaan alan julkaisuihin.

Vaikuttamisviestinnän suunnitelmallisuuden ja tehokkuuden maksimoimiseksi tuotetaan toiminnoille ja hankkeille omat viestintä- ja vaikuttamissuunnitelmat.

KANSAINVÄLINEN TOIMINTA

Kansainvälisen yhteyden ja yhteistyön kautta saadaan Pesäpuuhun uutta tietoa ja tutkimustuloksia sekä ideoita kehittämis- ja vaikuttamistyölle. Samalla Pesäpuun kehittämistyötä tehdään tunnetuksi myös Suomen ulkopuolella. Kansainvälinen toiminta avaa tarvittaessa myös uusia rahoituskanavia lastensuojelun kehittämiseksi.

Pesäpuu on IFCO:n (International Foster Care Organisation), Nofca:n (Nordic Foster Care Association) ja Eurochildin jäsen. IFCO tarjoaa kanavan uusien työmenetelmien ja -välineiden löytämiselle, uusimmalle kansainvälisen perhehoidon tutkimustiedolle ja oman työn tulosten vertailulle. IFCO on myös tärkeä kanava sijoitettujen nuorten osallisuuden lisäämiseen.

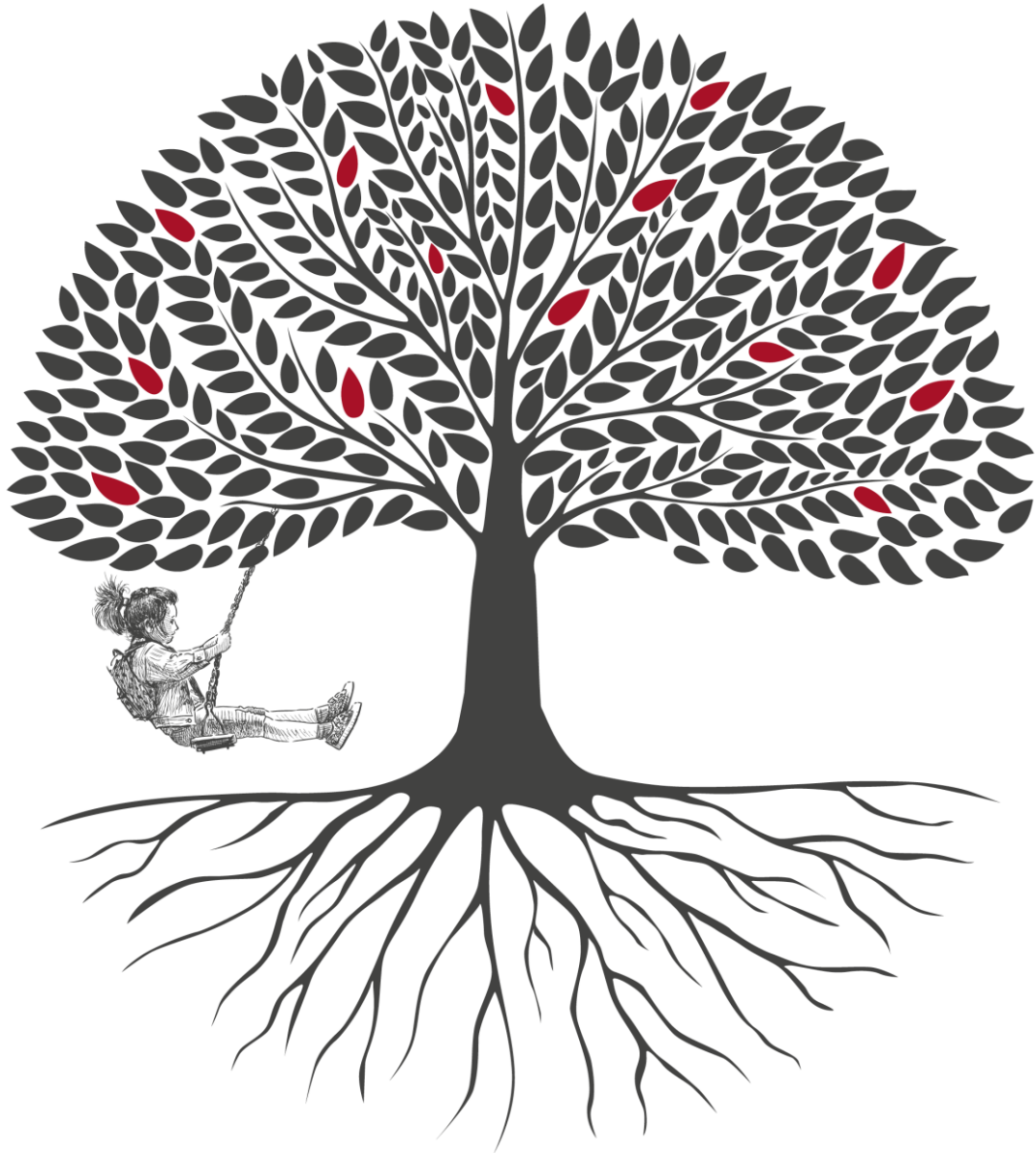
Vuonna 2023 Pesäpuu osallistuu mahdollisuuksien mukaan työpajalla IFCO:n konferenssiin, jonka pitopaikka ilmoitetaan myöhemmin. Nofcan toiminnassa keskitytään pohjoismaiden perhehoidon tiedonvaihtoon ja kehittämisen ideointiin yhteistyössä. Muiden pohjoismaiden positiivisia kokemuksia voidaan hyödyntää erityisesti vaikuttamistyössä. Vuonna 2023 tullaan osallistumaan Nofcan vuosittaiseen tapaamiseen ja webinaareihin eri sisältöteemoista.

Pesäpuun SISUKAS-toiminta sekä kokemusasiantuntijanuoret ovat mukana Pohjoismaisen hyvinvointikeskuksen yhteispohjoismaisessa Pohjolan lapset perhekodeissa (Fokus på barn i Familjehem) -toiminnassa. Eurochild toimii lasten oikeuksien edistäjänä Euroopan tasolla, ja Pesäpuu on allekirjoittanut Eurochildin lapsipolitiikkaohjelman. Lastensuojelun Keskusliitolla on edustaja järjestön hallituksessa, ja teemme yhteistyötä LSKL:n kanssa tarpeen mukaan.

Pesäpuun lasten ja nuorten osallisuutta koskevasta toiminnasta ollaan Euroopassa kiinnostuneita, ja tarvittaessa jaamme Pesäpuun osaamista ja kokemuksia eri maiden toimijoille.

Pesäpuun henkilökunta etsii aktiivisesti kansainvälistä tutkimustietoa lastensuojelusta ja kehittämistoiminnasta. Osallistumme resurssien puitteissa kansainvälisen toiminnan seminaareihin ja koulutuksiin.

TOIMINNAN TUKEA

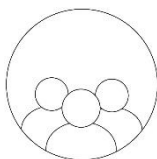
Toimintaympäristö

Järjestöjen roolin vahvistaminen ja toimintaedellytysten turvaaminen toimintaympäristön riskien ehkäisyssä merkitsevät aktiivista vuorovaikutusta yli sektori- ja organisaatorajojen kaikkien sote-toimijoiden, kuntien ja aloittavien hyvinvointialueiden kanssa. Epävarmuuden ja ennakoimattomuuden lisääntyessä on aktiivisesti etsittävä uusia rahoitusmahdollisuuksia. Resursseja tarvitaan myös järjestöjen näkyvyyden, tunnettuuden ja lahjoituspotentiaalin kehittämiseksi. Varainhankinnassa ja tunnettuuden lisäämisessä suunnitelmallisella työllä, pienten kokeilujen politiikalla ja positiivisella erottautumisella voidaan osaltaan turvata kestävä kehitystyötä.

Tukitiimin tehtävänä on Pesäpuussa tuottaa taloushallinnon, viestinnän, markkinoinnin ja sisäisten toimintojen tukipalveluja Pesäpuulle sekä varmistaa edellä mainittujen kokonaisuuksien suunnittelu ja eteneminen. Strategisena tavoitteena on lisätä Pesäpuun tunnettuutta, asiakkuuksia ja toimintatuottoja sekä turvata toiminnan pitkäjänteisyyttä varmistamalla resurssit. Pesäpuun strategisten linjausten mukaisesti tavoitteena on markkinoinnin osaamisen lisääminen ja Pesäpuun toiminnan kokonaisvaltainen markkinointi.

Kumppanuudet

Toimintavuoden aikana järjestetään kumppanuuskäynnit tai -neuvottelut mahdollisuuksien mukaan neljälle hyvinvointialueelle lastensuojelupalveluiden osalta. Nämä alueet ovat Keski-Suomi, Pirkanmaa, Uusimaa sekä Pohjois-Suomi. Kumppaneiden tapaamisia jatketaan myös järjestöjen ja yksityisten palveluntuottajien kanssa.

Valmistellaan yhdessä perhehoitotiimin kanssa perhehoidon toimijoiden niin kutsutun pyöreän pöydän koordinointi ja tapaamiset.

Viestintä ja markkinointi

Aiemman strategiakauden painopiste viestinnässä on ollut johdonmukainen tunnettuuden lisääminen, tehostettu mediayhteistyö sekä ansaittu medianäkyvyys. Aiempien henkilöstöresursseissa tapahtuneiden muutosten ja niitä seuranneen resurssipulan takia mediayhteistyö on jäänyt tavoitteita vähäisemmäksi vuonna 2022 päättyvällä strategiakaudella, mihin tullaan vuonna 2023 kiinnittämään huomiota ja lisäämään mediatyötä uuden voimaan astuvan strategiakauden tavoitteiden mukaisesti. Henkilöstöresurssien lisääntyttyä syksystä 2022 eteenpäin voimme jälleen panostaa enemmän sekä viestinnän että markkinoinnin tavoitteiden saavuttamiseen ja lisäksi näiden toimintojen kehittämiseen.

Viestinnän osalta tavoitteena on jatkaa tehostetusti viestimistä Pesäpuun toiminnasta ja vaikuttavuudesta uutiskirjeiden, verkkosivujen, kannanottojen, sosiaalisen median kanavien ja alan tapahtumien kautta, mutta myös jalkautumalla

suuren yleisön pariin ja olemalla aktiivisesti yhteydessä toimittajiin ja muuhun media-alaan. Viestinnässä korostuvat aiempaa enemmän sosiaalisen median moninaiset kanavat, joiden kehitystä seuraamme tarkasti. Lisäksi pidämme yllä myös perinteisempiä viestintäsuhteita esimerkiksi lehtiin ja verkkomedioihin.

Vaikuttamisviestinnällä tuodaan esiin Pesäpuun toimintaa, kuten esimerkiksi lasten ja nuorten kokemusasiantuntijuutta, koulun ja lastensuojelun yhteistyötä, perhehoidon maakunnallista mallia, systeemistä toimintamallia lastensuojelussa, lastensuojelutarpeen arviointia, sijoitetun lapsen tukea perhehoidossa, perhehoidon valvontaa, tukea ja vertaisarviointia sekä jälkihuoltoa ja turvallisen sijaishuollon teemoja.

Pesäpuu jatkaa suuren suosion saaneen sijaishuollon juhlapäivä Care Day'n koordinoitua, mutta siirtää vuonna 2023 enemmän roolia toimijoille itselleen päivän juhla järjestelyjen osalta. Mainostoimisto Aava & Bangin tarjoaman pro bono -suunnittelutyöpajan pohjalta Pesäpuussa kehitetään Care Day'n viestinnällistä konseptia eteenpäin.

Lisäksi vuonna 2023 tavoitteena on kehittää Pesäpuun sisäistä viestintää, jotta kasvanut ja muuttuva henkilöstö kokisi sisäistä yhtenäisyyttä ja yhteisöllisyyttä, ja jotta koronapandemian jäljiltä voisimme jälleen kohdata toisiamme enemmän niin verkossa kuin kasvotustenkin. Tätä tavoitetta edistetään matalan kynnyksen uusilla kokeiluilla, kuten esimerkiksi sisäisen uutiskirjeen ja henkilöstön yhteisten Teams-keskusteluryhmien perustamisella. Laadukkaasti toteutetun sisäisen viestinnän avulla koko henkilöstö voi paremmin sitoutua työyhteisöön sekä viestiä koko Pesäpuun toiminnoista omille verkostoilleen myös muiden kuin omien hankkeidensa osalta.

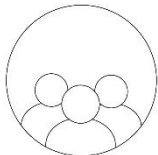

Markkinoinnin tavoitteena on lisätä tietoisuutta Pesäpuussa kehitetyistä ja Pesäpuun maahantuomista toiminnallisista välineistä sekä Pesäpuun avoimista ja tilauskoulutuksista. Koulutusten markkinointi kohdistetaan erityisesti hyvinvointialueille. Toiminnallisilla välineillä on tärkeä rooli Pesäpuun toimintamallien juurruttamisessa ja niiden markkinointia pyritään tehostamaan monipuolisesti myös kumppanuuskeskusteluissa.

Markkinoinnissa tullaan tukeutumaan vahvasti sosiaalisen median kanaviin sekä soveltuvien osien eri lastensuojelun verkkotapahtumiin, verkkoperustaisiin tuote-esittelyihin sekä sähköpostitse tapahtuvaan kohdemarkkinointiin. Lisäksi panostetaan verkkosivuston ja verkkokaupan hakusanaoptimointiin ja sisällöntuotantoon.

Toiminnallisten välineiden markkinointia ja käyttöä voidaan lisätä erityisesti lastensuojelun avohuollossa sekä ennaltaehkäisevissä toiminnoissa peruspalveluissa, kouluissa ja päiväkodeissa. Kohdennettua markkinointia voidaan suunnata lisäksi lasten ja nuorten psykiatrisille osastoille ja yksiköille, seurakunnille ja seurakuntien toimintaan liittyville tahoille, terapeuteille sekä työnohjaajille. Tehostetun markkinoinnin myötä tavoitteena on oman toiminnan tuottojen lisääminen.

Ulkopuolisia palveluja ostetaan tuotemarkkinointiin sosiaalisessa mediassa ja hakukonemainontaan sekä muuhun Pesäpuun toiminnan kampanjatyypiseen mainontaan sosiaalisessa mediassa.

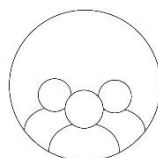
Resursseina viestinnässä ja markkinoinnissa on kaksi viestinnän ja markkinoinnin asiantuntijaa, joista toisella 100 prosentin työpanos. Toisen työpanos riippuu tulevasta budjetista.

	2023	Q1	Q2	Q3	Q4
Facebook		6300	6500	6700	7000
Twitter		2900	3100	3300	3500
Instagram		3000	3300	3600	3900
YouTube		370	420	470	520
LinkedIn		2000	2300	2600	2900
Uutiskirje		3100	3300	3500	3700
Tuotemyynti		42 000 e	71 000 e	107 000 e	130 000 e

Varainhankinta

Varainhankintaa ohjaavat Pesäpuussa eettiset periaatteet, varainhankintastrategia sekä varainhankintalupa. Varainhankintaa tehdään välttämällä turhan suurien taloudellisten riskien tekemällä pieniä kokeiluja toimivien varainhankintatapojen löytämiseksi. Varainhankinnan painopiste on sosiaalisessa mediassa ja sen aktiivisessa seuraajamäärän kasvattamisessa. Varainhankinnan viestinnässä painotetaan yritysyhteistyön tärkeyttä. Tulevana toimintakautena panostetaan varainhankinnan viestintään viestien aiemmin tehdyistä lahjoitusvaroin tehdyistä toiminnoista muun muassa varainhankinnan uutiskirjeen avulla.

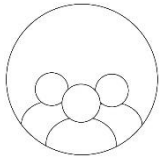
Pesäpuu kohdentaa lahjoitusvaroja pääsääntöisesti sijaishuollossa asuvien ja asuneiden lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Lahjoituskohteet on tuotteistettu ja mielenkiinnon herättämiseksi luodaan kampanjoita edistämään lahjoittamista.

Resursseina varainhankinnassa ovat varainhankinnasta vastaava viestinnän ja markkinoinnin asiantuntija sekä koko tukitiimi. Ulkopuolisia palveluja ostetaan sosiaalisen median markkinointiin ja lahjoittajasivuston ylläpitoon.

	Q1	Q2	Q3	Q4	2023
Varainhankinta yhteensä, josta	2000	2000	2000	6000	12000
yritysyhteistyö (josta tavara-lahjoituksia 33 %)	600	600	600	1800	8500
yksityislahjoitukset	1400	1400	1400	4200	3500

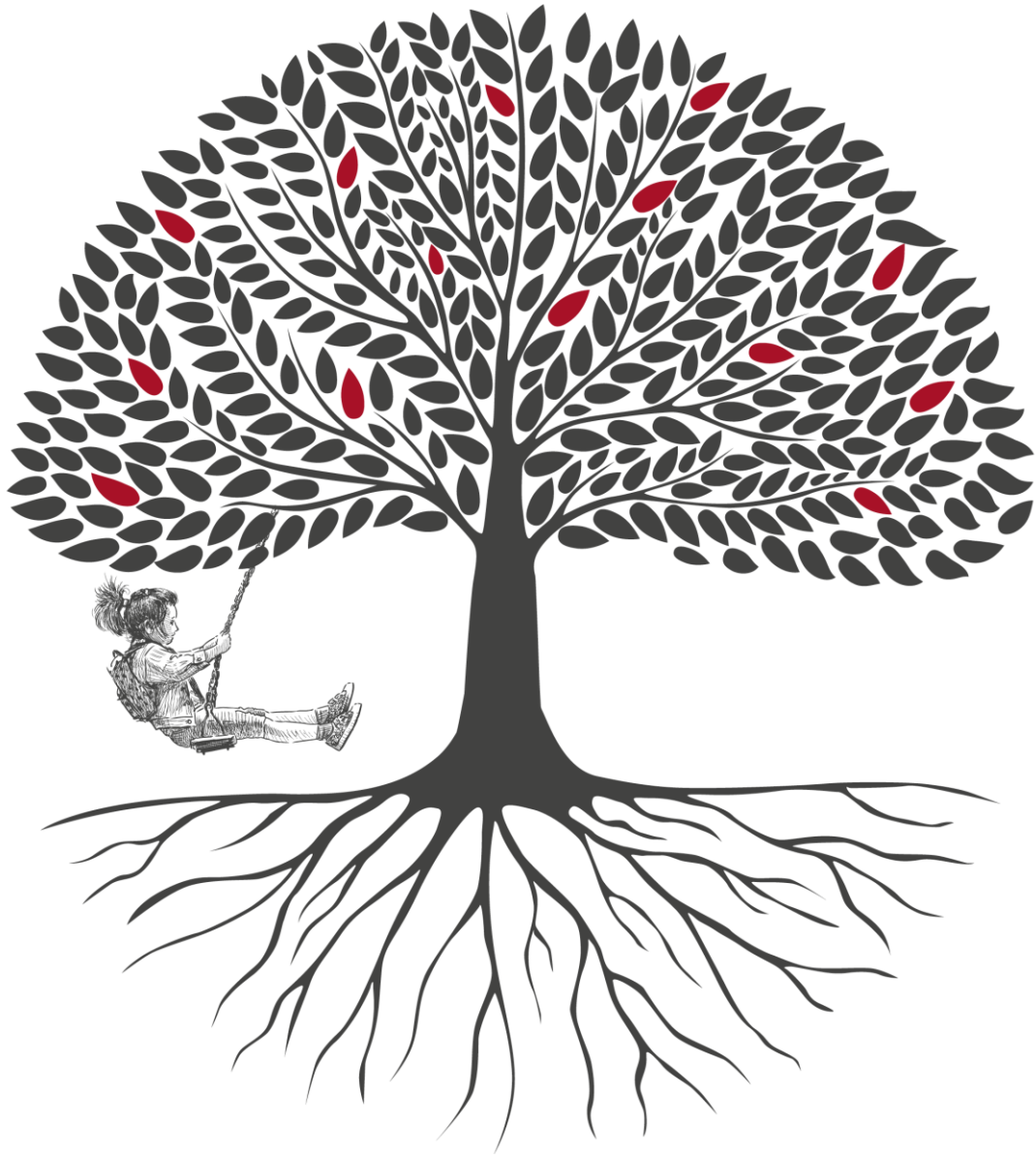
Tiimin muu yhteistyö alan toimijoiden kanssa

Toiminnanjohtajalla on jäsenyydet KOSKE:n, Haukkalan säätiön ja Nuori Suomi ry:n hallituksissa sekä jäsenyys Lastensuojelun Keskusliiton lapsipoliittisessa toimikunnassa.

Tiimin henkilöstöresurssit ovat toiminnanjohtaja, kaksi viestinnän ja markkinoinnin asiantuntijaa (toinen viestinnän, toinen markkinoinnin painotuksella) sekä toimistosihteeri. Taloushallintopalvelut ostetaan Tilitoimisto Jukka Taskinen Oy:ltä ja asiantuntija Jenni Ruohonen osallistuu tarvittaessa tiimin kokouksiin.

Viestinnän ja markkinoinnin tueksi ostetaan ulkopuolisia palveluja seuraavasti: varainhankinnan kampanjointiin Generaxion Oy:ltä, verkkosivujen tuottamiseen Aava & Bangilta ja uutiskirjeen lähettämiseen MailerLiteltä.

TALOUS JA HALLINTO

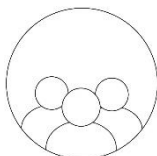
Yleishallinto

Pesäpuu ry on yhdistys, jonka kotipaikka on Jyväskylä ja toimialueena koko maa. Yhdistyksen asioita hoitaa hallitus, johon kuuluu vuosikokouksessa valittu puheenjohtaja, 7–10 varsinaista ja 7–10 henkilökohtaista varajäsentä. Hallituksessa tulee, mikäli mahdollista, olla edustus Pelastakaa Lapset ry:stä ja Perhehoitoliitto ry:stä. Tämän lisäksi hallituksessa voi olla kuntien, järjestöjen, valtion, yliopistojen ja muiden yhteisöjen piiristä valittuja jäseniä. Hallituksen tehtävänä on vastata yhdistyksen lainmukaisesta toiminnasta, strategisista linjauksista sekä hallinnosta. Hallitus hyväksyy talousarvion, toimintasuunnitelman ja tilinpäätöksen toimintavuodelta. Hallituksen tukena toimii hallituksen niin asettaessa PRIDE-toimikunta sekä koulutus- ja tutkimustoimikunta.

Toimintavuoden talouteen vaikuttavat energian ja ruuan hintojen kova nousu. Tämä näkyy todennäköisesti myös toiminnan kulurakenteessa toimitilojen vastikkeiden ja vuokrien nousuna, matkakulujen kasvuna sekä postipalvelujen hintojen nousuna. Energian ja ruuan hintojen nousu myös mahdollisesti heikentää Pesäpuun kaupan tuottoja. Pesäpuun hiilijalanjälkeä pyritään keventämään käyttämällä joukkoliikennettä, järjestämällä verkkokoulutuksia, mikäli mahdollista, siirtymällä vihreään energiaan ja majoittumalla vastuullisiin majoituspaikkoihin.

Henkilöstöhallinto

Järjestön tärkeä voimavara on pitkäjänteiseen työhön sitoutunut, osaava, innostunut ja motivoitunut henkilökunta. Pesäpuun henkilöstöpolitiikalla halutaan tukea työntekijöiden työssä jaksamista. Tärkeitä osa-alueita ovat strategiaan ja osaamistarpeeseen liittyvä koulutuspolitiikka, työterveyshuolto, mahdollisuus työnohjaukseen, joustava työaikamalli sekä mahdollisuus liikuntaan ja virkistykseen. Kokemuksellisilla ja henkilökohtaisilla lisillä kannustetaan työntekijöiden sitoutumista. Työntekijöiden työterveys järjestetään Mehiläisessä. Käytössä ovat virikesetelit ja lounassetelit. Vuoden 2022 alussa käyttöön otettua joustotyöaikamallin toimivuutta arvioidaan ja tehdään tarvittavia muutoksia. Sen tarkoituksena on tukea entistä paremmin perhe- ja työelämän yhteensovittamista. Etätyön lisäksi mahdollistetaan edelleen toimistotyöskentely yksilöllisten ja tiimien tarpeen mukaisesti.

Työsuojelutoiminta

Työsuojelun toimikunnan tehtävänä on varmistaa henkilöstön työhyvinvointi. Toimikunnan kaksivuotiskaudesta vuosi 2023 on viimeinen. Työsuojelutoimikuntaan kuuluvat työsuojelupäällikkö ja -valtuutettu sekä kaksi jäsentä. Toimintavuotena tehdään työhyvinvointikysely, tarkistetaan työsuojelua koskevat sopimukset ja ohjeet sekä edistetään henkilökunnan kanssa yhdessä hyvinvointia lisäävien teemojen, kuten psykologisen turvallisuuden, käsittelyä ja toimia vuoden aikana. Toimikunta kokousta vuoden aikana tarvittaessa ja arviolta 4–6 kertaa.

Toiminnan käytännön suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaavat tiimit: Osaaminen ja tuki -tiimi (Ot-tiimi), Osallisuus ja kokemusasiantuntijuus -tiimi (Ok-tiimi) ja tukitiimi. Ot-tiimin alatiimeinä ovat Sisukas-, perhehoito- ja lastensuojelutarpeen arviointitiimi. Ok-tiimin alatiimeinä ovat Kirahvit-, Salapoliisit- ja nuorten tiimi. Pesäpuun ja tiimien organisoitumista arvioidaan ja kehitetään toimintavuotena vastaamaan uuden strategian vaatimaan osaamiseen ja henkilöstön tukeen.